

Да ўвагі!

Хто хоча
набыць газету
ў офісе рэдакцыі—
чакаем!

Народная Воля

СТОП-КАДР

Хто ў Беларусі не любіць бульбачку...

Не выключэнне — прэзідэнт Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка і яго сын Мікалай. А таму ў мінулую суботу яны разам з памочнікамі выбіралі

клубні пасля праходу капалкі. Ураджайнасць, можна сказаць, высокая — недзе 350 цэнтнераў у разліку на гектар.

НУ І НУ!

Мікалай Статкевіч правядзе за кратамі 20 сутак

Як вядома, 26 жніўня яму далі 15 сутак пазбаўлення волі за арганізацыю шэсця ў цэнтры Мінска 3 ліпеня. Паколькі афіцыйнага дазволу на акцыю не было, ды ён яго і не прасіў, то суд палічыў гэта парушэннем закона аб масавых мерапрыемствах.

Паводле слоў Марыны Адамовіч, жонкі палітв'язкі, 28 жніўня М.Статкевічу паведамілі, што давядзецца правесці за кратамі дадатко-

ва яшчэ 5 сутак. За тое, што ён браў удзел у несанкцыянаваным мерапрыемстве — зборы ля спецразмеркавальніка на Акрэсціна, калі 7 чалавек разгарнулі і трымалі бел-чырвона-белае палотнішча.

Такім чынам, Мікалаю Статкевічу ніякім чынам не ўдасца правесці запланаваную на 8 верасня акцыю пад умоўнай назвай «Расійскай агрэсіі — не!».

Сяргей КРЫВАЛЬ.

СОБЫТИЕ

БЖД начала онлайн-продажу билетов с электронной регистрацией на все транзитные международные поезда

На сайте Белорусской железной дороги www.poezd.rw.by началась продажа билетов с электронной регистрацией на все транзитные международные поезда, курсирующие в дальнее зарубежье. Такая информация размещена на сайте БЖД, сообщает БЕЛТА.

Также появилась возможность приобретать билеты с электронной регистрацией на внутренние поезда других железнодорожных администраций. Покупка билета через интернет с электронной регистрацией позволяет пассажиру осуществлять поездку без оформления проездного документа в кассе. Такие

поезда отмечены на сайте знаком ЭР.

При посадке в поезд пассажир должен предъявить указанный в заказе документ, удостоверяющий личность. Для проезда в поездах международного сообщения нужен еще и бланк электронного билета, распечатанный на листе бумаги формата А4. «В целом онлайн-система продажи проездных документов Белорусской железной дороги продолжает набирать популярность», — говорится в сообщении. В январе-июле через интернет было продано 1,17 млн билетов, что на 28% больше, чем за аналогичный период прошлого года.

Беларусь — Егіпет

3 ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Аляксандр ЛУКАШЭНКА: «Беларусь выканае ўсе дасягнутыя з Егіптам дамоўленасці»

Аб гэтым Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка заявіў на сустрэчы з міністрам замежных спраў Егіпта Самехам Хасанам Шукры.

«Яшчэ раз хачу пацвердзіць: мы зробім усё, аб чым дамаўляліся. Усё будзе залежаць ад вас, егіпцянаў. Мы настолькі хутка можам разгарнуцца ў Егіпце, на колькі на тое будзе ваша жаданне», — адзначыў кіраўнік беларускай дзяржавы.

А.Лукашэнка перадаў запрашэнне егіпецкаму калегу наведаць Беларусь у любы зручны для яго час.

СКАЗАНА!

Уладзімір МАКЕЙ:

«Без удзелу Егіпта не могуць быць забяспечаны стабільнасць і мір на Блізкім Усходзе»

Гэта было сказана ўчора пасля сустрэчы міністра замежных спраў Беларусі Уладзіміра Макея з егіпецкім калегам Самехам Хасанам Шукры.

«Беларусь заўсёды разглядала Егіпет як важнага рэгіянальнага і міжнароднага гульца. Без яго немагчыма ўрэгуляванне канфліктаў у рэгіёне», — падкрэсліў Макей. Паводле яго слоў, падчас сустрэчы кіраўнікі МЗС Беларусі і Егіпта абмяркоўвалі «прынцыпы, на якіх гэтыя крызісы маглі б быць урэгуляваны». Макей адзначыў, што пры вырашэнні праблемных пытанняў на Блізкім Усходзе важна забяспечыць прынцып тэрытарыяльнага суверэнітэту дзяржаў, а таксама важна рэалізаваць урэгуляванне крызісаў на аснове тых дакументаў, якія былі распрацаваны ў сістэме ААН.

У сваю чаргу Шукры заявіў, што рэгіён Блізкага Усходу «стаў сведкам складанай і супярэчлівай сітуацыі канфліктаў у Сірыі і Лівіі». «Егіпет прасоўвае ідэю, што немагчыма ваеннае рашэнне для аднаўлення стабільнасці ў рэгіёне. Гэта можа адбыцца толькі праз дыялог і перамовы», — сказаў ён. — Мы таксама заклікаем да кансалідацыі намаганняў міжнароднай супольнасці для барацьбы з тэрарызмам».

Таццяна КАРАВЯНКОВА.

(БелТА)

СЛЫШАЛИ?

У нас появиться деловая авиация

Бизнесмены будут летать на турбовинтовых и реактивных самолетах вместимостью до 10 мест. Первые рейсы откроются в 2018 году.

Есть информация, что 29 августа в Минске будет заключен контракт с одним из старейших европейских изготовителей — Pilatus Aircraft Ltd. (Швейцария) — на приобретение двух новых воздушных судов Pilatus PC-12. В планах — создание регионального центра сервисного и технического обслуживания самолетов Pilatus.

НАДВОР'Е

Лета вяртаецца!

У чацвер сіноптыкі абяцаюць да +28

Умерана цёплае і без ападкаў надвор'е чакаецца ў Беларусі на бягучым тыдні. Цыклон, які прынёс непагодлівае, дажджлівае і ветранае надвор'е, пакідае нашу краіну, — паведаміў начальнік службы гідрометэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага цэнтру па гідрометэаралогіі, кантролі радыёактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Міністэрства Дзмітрый Рабаў. — Яго месца зойме антыцыклон, які і будзе вызначаць надвор'е ў рабочыя дні».

З аўторка па пятніцу ў Беларусі будзе пераважна без ападкаў. У аўторак і сераду +17...+24°C. У чацвер ноччу чакаецца ад +5°C да +12°C, днём +19...+26°C, па паўднёвым захадзе — да +28°C. У пятніцу ноччу будзе +8...+14°C, днём — +20...+27°C. У выхадныя дні надвор'е будзе вызначаць вобласць паніжанага атмасфернага ціску і больш вільготная паветраная маса з Заходняй Еўропы. У асобных раёнах краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы, ноччу і раніцай слабы туман. У суботу тэмпература паветра ноччу складзе +8...+14°C, днём — +19...+26°C. У нядзелю ноччу будзе +8...+14°C, днём — +17...+24°C.

СТАЛА ВЯДОМА...

Кар'ерныя самазвалы «БелАЗ» будуць куплены за крэдыт Еўразійскага банка развіцця

Так, Еўразійскі банк развіцця выдзяліў 91 мільён долараў расійскаму экспарцёру вугалю «ТрансФін-М» на закупку самазвалаў Беларускага аўтазавода, што ў Жодзіне.

«ТрансФін-М» з'яўляецца сталым партнёрам «БелАЗа».

Галіна СУПРУНЧУК.

г.Жодзіна.

США–РОССИЯ

Курт ВОЛКЕР: «Заморозка» конфликта в Донбассе грозит России изоляцией»

Спецпредставитель Госдепартамента США по Украине Курт Волкер считает, что конфликт в Донбассе обострится. Решение же Кремля «заморозить» ситуацию и жить под санкциями американский дипломат оценивает как ошибочное. Об этом он сказал в интервью, опубликованном в британском издании The Financial Times.

По мнению американского дипломата, нерешенный конфликт на востоке Украины не даст наладиться отношениям между Россией и США. Он отметил, что в Вашингтоне все-рез рассматривают вопрос о поставках летального оружия Киеву.

Волкер вновь призвал Россию соблюдать Минские соглашения. Ранее после

посещения Донбасса американский дипломат назвал бесспорным факт присутствия России в зоне конфликта, а саму ситуацию в регионе — «горячей войной».

По данным ООН, за три года войны на востоке Украины погибли около 10 тысяч человек, почти 24 тысячи человек получили ранения.

ПЕЧАЛЬНЫЙ ФАКТ

ООН подтвердила инцидент с белорусским самолетом в Южном Судане

В Джубе пятилетняя девочка погибла из-за того, что самолет Ил-76, зафрахтованный Всемирной продовольственной программой (ВПП) ООН, задел крышу дома при посадке, сообщил официальный представитель Генсека ООН Стефан Дюжаррик.

Кроме того, пострадали две женщины и двое детей, передает ТАСС.

Инцидент произошел в среду. Самолет «доставлял

помощь» в Южный Судан и приземлился в аэропорту столицы государства «в очень плохую погоду», сообщил Дюжаррик. ВПП уточняет, что самолет «задел дерево, а затем металлическую крышу одноэтажного дома». Кроме того, во время набора самолетом высоты «реактивная струя от двигателя повредила еще один дом».

Столкновение повредило шасси самолета, ему пришлось

совершить аварийную посадку в международном аэропорту Энтеббе в соседней Уганде.

ВПП выразила соболезнования семье погибшей девочки, пообещав любую помощь. Идет расследование случившегося.

Национальность экипажа самолета не указывается, однако уже известно, что инцидент случился с белорусским бортом компании «Трансaviaэкспорт».

ПАЛІТКУХНЯ

Вештард сыходзіць...

Адбудзецца гэта на чарговым з'ездзе Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Грамада), які пройдзе ў 2018 годзе.

«Я не маю права больш балатавацца на пасадку старшыні. У адпаведнасці са статутам партыі адзін чалавек не можа быць старшынёй больш як тры тэрміны. Я выконваю статут і не буду нічога рабіць,

каб унесці ў яго змены», — растлумачыла яна БелТАПАН.

Вештард паведаміла, што ёсць шэраг членаў партыі, якім яна сімпатызуе, і не выключана, што на з'ездзе вылучыць каго-небудзь з іх на пасадку старшыні. «У мяне ёсць розныя задумкі, але я не хачу іх асудзіць заагдзя», — адзначыла яна.

ТОЧКА ЗРЕНИЯ

Александр ФЕДУТА

...Хотя войны мне тоже не хочется

Три года я работал в Киеве и могу точно сказать: украинцы изменились. Их интересует то, что происходит у них дома, а не за восточной границей. Их волнует судьба собственных семей, а не геополитические мифы. Да, идет война. Но это не мешает им вдохновенно петь гимн своей страны — всем, вместе, начиная от президента и заканчивая школьниками. Я могу это подтвердить, потому что слышал пение площади не раз.

Российские телевизионные «звезды», чей свет исчезает, как только ты отключаешь канал, издеваются над словом «незалежність» — «независимость»: мол, вы независимые, потому что от вас ничего не зависит. И мы это слышим каждый день. А для украинцев оно обрело совершенно конкретный смысл. Ничего не зависит от тех, кто ничего не делает. А судьба каждого человека и его семьи зависит прежде всего от него самого. Поэтому они не перекладывают эту ответственность на других, не ищут себе «батьек», «мамонок». У них есть одна «ненька Украина» — на всех. Вот о ней они думают. И гимн их — об Украине. И история этого гимна восходит к девятнадцатому веку, когда и надежды-то никакой на независимость и государственность не было.

Ах, кричат нам российские пугалы из телевизора, у них растут цены на коммуналку! А у вас?

Ах, там люди не могут купить квартиру! А вы считаете, что у вас доступное жилье?

Ах, какие там дорогие лекарства!

И тут мы в Беларуси понимаем, что нам врут, потому что каждая семья, чьи знакомые ездят в Украину, обязательно просит привезти оттуда необходимые лекарства.

Да, украинцы дорого платят за свою независимость. Очень дорого. Жизнями солдат. Огромным куском территории. Реальным ростом цен. Но они знают, за что они пла-

тят. И понимают, что это в конце концов закончится. Хотелось бы, чтобы раньше, но это — как Бог даст.

А за что платите вы, россияне? За то, чтобы ваши олигархи продолжали опустошать Россию? За то, чтобы в глухой смоленской деревне сельские жители, как в средние века?

А за что платим мы в Беларуси? За повышение страхового стажа, необходимого для получения пенсии? За повышение, которое затронуло даже тех, кому считанные годы до пенсии оставались? За что платим мы бесконечным финансированием «бесплатной школы», когда при этом отправить ребенка в школу становится всё дороже, а зарплата у учителей вовсе не вырастает пропорционально ценам?

Быть независимыми — это значит отвечать самим за собственный выбор и за свою судьбу. Признавать, что отвечаешь за себя только ты сам. Вот украинцы это понимают. А спросите у вечно ноющего и жалующегося на судьбу белоруса, почему жизнь его уже столько лет складывается так, а не иначе? И услышите в ответ:

— Так от нас же ничего не зависит...

(Вариант: — Нас обманули...)

А когда спросишь, почему они продолжают это терпеть, то опять отвечают:

— Так будет же еще хуже...

И — уже в конце:

— Лишь бы не было войны. А остальное — потерпим...

В общем, значение слова «независимость» мы с братьями-украинцами понимаем как-то по-разному. И хотя войны мне тоже не хочется, но ответа, за что мы все расплачиваемся, власть тоже не дает. Ни власть, ни те, кто рядом с ней. Может быть, поэтому мне ближе украинское понимание. Там, по крайней мере, никто и не ждет ответов, а ищет их сам.

200 тысяч долларов для дачки «экс-губернатора»

Ужо 17 гадоў у Гродне дзейнічае фірма «Ёўра-Пласт». Яе асноўнай прадукцыяй, магчыма, сам таго не ведаючы, карыстаецца фактычна кожны беларус, калі купляе малако ці безалкагольныя напоі. Таму што вырабляе «Ёўра-Пласт» пластыкавыя вёчкі для бутэлек, якіх прызнана ў свеце. Яна нават выйграла тэндар на пастаўкі сваёй прадукцыі кампаніі, якая з'яўляецца адным з сусветных брэндаў.

Але размову я хачу павесці не пра поспехі невялікага сацыяльна арыентаванага прадпрыемства са штатам 60 супрацоўнікаў, палову з якіх складаюць людзі з рознай групай інваліднасці, а пра тое, як гэтай фірме моцна пашкодзіў у 2015 годзе адзін «бізнес-праект» (чытай – махлярства) коштам у 200 тысяч долараў, крымінальная справа па якім цягнуцца да сённяшняга дня. Цікавасці гэтай справе надае той факт, што ў ліку абвінавачаных – Надзея Шабанава, дачка былога «губернатора» Гродзенскай вобласці Уладзіміра Саўчанкі, якая збегла з Беларусі і цяпер знаходзіцца ў міждзяржаўным вышукі.

Прадразнаці гучнай справы «Народнай Волі» распаўсюджваюць юрыст кампаніі «Ёўра-Пласт» **Яўген Сіткевіч**.

Ад просьбы пазычыць грошы да «бізнес-праекта»

У 2015 годзе да дырэктара «Ёўра-Пласта» Аляксандра Снарскага звярнуўся яго знаёмы Сяргей Саркісаў з просьбай пазычыць грошы. Атрымаўшы адмову, ён, каб усё ж атрымаць неабходную яму суму, прапанаваў паўдзельнічаць у сумесных праектах. І для пацвярджэння сур'ёзнасці намераў 5 мая прыехаў на сустрэчу разам з Надзеяй Шабанавай, прадстаўніцой яе як дачку Уладзіміра Саўчанкі. Гэта быў істотны факт, які садзейнічаў усталяванню даверу. Тады нават думкі не магло ўзнікнуць пра нейкі падман. Але, як высветлілася, гэта была памылка. Да таго часу Шабанава ўжо паспела падмануць гандлёва-інвестыцыйную кампанію «Генеральныя фінансы» на 500 тысяч долараў. Прычым выраслым на пачатку іх сумеснай дзейнасці яшчэ ў 2014 годзе стаў таксама той факт, што яна дачка «экс-губернатора» і спасылалася на магчымасць уздзець у праекце свайго бацькі, на той час генеральнага дырэктара агракамбіната «Мачулішчы». Менавіта ў выніку гэтага махлярства, паводле слоў дырэктара «Генеральных фінансаў» Аляксея Стадніка, фірма на сёння фактычна спыніла існаванне, а яе супрацоўнікаў прышлось звольніць.

Падчас размовы Саркісаў і Шабанава прапанавалі некалькі ідэй, у тым ліку – нават звязаных з газам. Але «Ёўра-Пласт» цікавілі перш за ўсё пастаўкі сыравіны з Казані, плён ад якіх чакаўся практычна адразу. У сувязі з гэтым была прапанавана вельмі прыгожая схема, якая ў выпадку поспеху стварала магчымасці не толькі ўмацавання, але і пашырэння прысутнасці беларускай кампаніі на расійскім рынку.

Спадарыня Шабанава адзначыла, што ў яе маюцца знаёмыя ў Казані, якія якраз займаюцца пастаўкамі патрэбнай сыравіны – поліэтылену. У гэтым не было нічога асаблівага, паколькі кошт прапанаванай сыравіны не надта адрозніваўся ад таго, па якім яна купіў «Ёўра-Пласт». Але ў дадатак Саркісаў, які валодаў фірмай па перавозцы грузаў, гарантаваў зніжэнне лагістычных страт. У выніку зніжалься сабекошт і адпунксная цана прадукцыі «Ёўра-Пласта», а значыць, павялічваліся магчымасці яе канкурэнтаздольнасці.

Аванс і непрадбачаныя складанасці

Саркісаў і Шабанава прапанавалі заключыць дамову з расійскай фірмай «АгроИнвест», заснавальнікам якой з'яўляліся

Стэфан Ярашэвіч і Наталля Фралова, сяброўка дачкі гродзенскага «экс-губернатора». Падчас размовы дырэктара «Ёўра-Пласта» запэўнівалі, што фактычным кіраўніком фірмы з'яўляецца менавіта Надзея Шабанава і фірма цалкам падкантрольна ёй.

«АгроИнвест» правярылі па адзіным дзяржаўным рэгістры. 5 мая 2015 года заключылі кантракт, а Шабанава для забеспячэння абавязальстваў заклала ўласную кватэру ў самым цэнтры Мінска (па вуліцы Беларускай) плошчай больш за 200 м². Пасля гэтага 7 мая расійскай кампанія пералічылі авансавы плацеж для закупкі сыравіны – 200 тысяч долараў. Заставалася толькі чакаць, калі яна паступіць.

Але 2 чэрвеня 2015 года прыйшоў ліст ад Ярашэвіча, у якім паведамылася, што ў сувязі з непрадбачаным спыненнем вытворчасці ТАА «АгроИнвест» не можа выканаць абавязальствы па пастаўцы тавару і просіць працягнуць тэрмін пастаўкі першай партыі на 180 дзён. Гэты ліст не выклікаў падазрэнняў – на вытворчасці часам здараецца «форс-мажор». Таму проста была працягнута знешнегандлёвая дамова. Яе, дарчы, «Ёўра-Пласту» прыходзіцца працягваць да гэтага часу, паколькі дамова аб пастаўцы сыравіны не была закрыта, а грошы за яе былі заплачаны за межы Беларусі. Калі не працягваць пагадненне, можна атрымаць штраф да 20% ад памеру авансу (або 40 тысяч долараў).

Аднак паступова адносіны з «АгроИнвестом» ускладняліся. «Ёўра-Пласт» паспрабаваў вярнуць выплачаны аванс, напісаўшы патрабаванне на вяртанне грошай. Аднак нічога не адбылося.

Тады «Ёўра-Пласт» падаў лісты аб узбуджэнні крымінальнай справы, накіраваўшы іх у Генеральную пракуратуру і КДБ. Але папярэдняе паспрабавалі звязацца з Саркісам і Шабанавай і давесці да іх усю сур'ёзнасць моманту.

29 лістапада 2015 года быў адпраўлены зварот на ўзбуджэнне крымінальнай справы. Спадар Саркісаў спрабаваў запалохаць Снарскага магчымасцю пачаць крымінальную справу супраць яго прадпрыемства: «Павер, каб папоўніць бюджэт за кошт твайго прадпрыемства, будучы рыць, пакуль не раскапаюць усё да дробязяў!!!»

8 снежня 2015 года судовыя выканаўцы паведамілі, што на маёмасць Шабанавай накладзены арышт. У тым ліку на мінскую кватэру, закладзеную пад авансавы плацеж. Яна патлумачыла, што ніякай праблемы ў гэтым няма, а рашэнне суда выклікана невяртаннем аднаго з крэдытаў. Вось пасля гэтага ў «Ёўра-Пласте» ўзнікла сур'ёзная заклапочанасць. У дадатак высветлілася, што мінская кампанія «Генеральныя фінансы» падала ў верасні 2015 года заяву аб узбуджэнні крымінальнай справы на спадарыню Шабанаву за махлярства, у сувязі з чым вялася правёрка, якая падыходзіла да ўзбуджэння крымінальнай справы. У дадатак усплылі звесткі і яшчэ пра аднаго чалавека, якому Шабанава павінна

была 100 тысяч долараў. Праўда, спачатку справа тая скончылася «міравой» і абяцаннем усё вярнуць. У выніку гэты выпадак у далейшым быў аб'яднаны са справай «Ёўра-Пласта».

Эпапея з узбуджэннем крымінальнай справы

Зварот аб пачатку справы быў накіраваны яшчэ 29 лістапада 2015 года, але толькі пасля доўгай правёркі 12 жніўня 2016 года следчы 2-га аддзялення Гродзенскага міжрэагнана аддзела Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь маёр А.С.Войнінскі ўзбудзіў крымінальную справу па частцы 4 артыкула 209 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь супраць Шабанавай і Ярашэвіча, якія, «маючы намер на авалодванне грашовымі сродкамі», «загадзя не маючы намеру выконваць узятых на сябе абавязальстваў па кантракце», у сувязі з наяўнасцю ў ТАА «АгроИнвест» крэдыторскай запазычанасці па раней заключаных дамовах шляхам падману схілілі дырэктара ТАА «Ёўра-Пласт» А.В.Снарскага да заключэння ўзгаданага кантракта, пасля чаго наўмысна, з карысных памкненняў, авалодалі атрыманымі ... у якасці перадаплат за ўзгаданы тавар грашовымі сродкамі ў суме 200.000 долараў ЗША, што па курсе Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь склала 3.141.400.000 недэнамінаваных рублёў і адпавядае 17.452 базавым велічыням, прычымнішым тым самым ТАА «Ёўра-Пласт» маёмасную шкоду ў асабліва буйным памеры».

Здавалася, што махляры будуць прыцягнуты да адказнасці ў адпаведнасці з законам. Але...

Упраўленне працэсуальнага кантролю Следчага камітэта па Гродзенскай вобласці неўзабаве запатрабавала матэрыялы і адмовіла ва ўзбуджэнні справы, накіраваўшы іх у пракуратуру Гродна. Тая ж, 29 лістапада 2015 года быў адпраўлены зварот на ўзбуджэнне крымінальнай справы. Спадар Саркісаў спрабаваў запалохаць Снарскага магчымасцю пачаць крымінальную справу супраць яго прадпрыемства: «Павер, каб папоўніць бюджэт за кошт твайго прадпрыемства, будучы рыць, пакуль не раскапаюць усё да дробязяў!!!»

8 снежня 2015 года судовыя выканаўцы паведамілі, што на маёмасць Шабанавай накладзены арышт. У тым ліку на мінскую кватэру, закладзеную пад авансавы плацеж. Яна патлумачыла, што ніякай праблемы ў гэтым няма, а рашэнне суда выклікана невяртаннем аднаго з крэдытаў. Вось пасля гэтага ў «Ёўра-Пласте» ўзнікла сур'ёзная заклапочанасць. У дадатак высветлілася, што мінская кампанія «Генеральныя фінансы» падала ў верасні 2015 года заяву аб узбуджэнні крымінальнай справы на спадарыню Шабанаву за махлярства, у сувязі з чым вялася правёрка, якая падыходзіла да ўзбуджэння крымінальнай справы. У дадатак усплылі звесткі і яшчэ пра аднаго чалавека, якому Шабанава павінна

Дзеянні ж Упраўлення працэсуальнага кантролю Следчага камітэта па Гродзенскай вобласці па зацягванні справы пакідаюць пытанні.

Абавязана толькі з'яўляцца па выкліках

Нават пасля таго, як следчы дзеянні былі праведзены ў поўным аб'ёме, Следчы камітэт, у тым ліку ў Мінску, не прымяніў у дачыненні да Шабанавай меры стрымання. Яна была абавязана толькі з'яўляцца па выкліках, нягледзячы на дзве распачатыя супраць яе справы, у якіх разам фігуравала сума амаль у 1 мільён долараў. Пры гэтым не было нават запатрабавана падпіска аб нявыездзе.

Шабанава заставалася падазраючай, абвінавачанне ёй не працягвалася. Пачаліся вочныя стаўкі, падчас якіх яна выставіла версію, што грошы «Ёўра-Пласта» – не больш як пазыка. Такім чынам яна спрабавала абвінаваціць кіраўніцтва кампаніі ў незаконным вывадзе грошай і прымусяць адклікаць справу. Але яна, магчыма, нават па няведанні, не ўлічыла тое, што спадар Саркісаў ужо спрабаваў дзейнічаць такім чынам у лістападзе 2015 года.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Справа «аб паклёне» і чарговы падман

6 кастрычніка на інтэрнэт-рэсурсе «Анлайн» з'явіўся матэрыял па гэтай справе, пасля чаго Надзея Шабанава падала заяву ў суд «аб абароне гонару, годнасці, дэстаў і накіравала матэрыялы ўжо ў Пракуратуру Гродзенскай вобласці. Аднак прыйшоў адказ: падстаў для ўзбуджэння справы дастаткова. Але чарговы раз Упраўленне працэсуальнага кантролю не пагадзілася і накіравала матэрыялы ўжо пракуратуру Гродзенскай вобласці Віктару Марозу.

Толькі пасля накіравання 28 жніўня 2016 года звароту ад памочніка прэзідэнта – галоўнага інспектара па Гродзенскай вобласці Сяргея Раўнейкі ранейшыя рашэнні Следчага камітэта па вобласці былі адменены і справа была вярнута 20 верасня для расследавання. Яна была перададзена ва Упраўленне Следчага камітэта па Гродзенскай вобласці «для выканання неабходных следчых дзеянняў» і вырашэння пытання аб аб'яднанні з мінскай справай супраць Шабанавай і Ярашэвіча.

Як бачым, некалькі разоў «Ёўра-Пласту» адказвалі адмовай крымінальнай справы. У дадатак усплылі звесткі і яшчэ пра аднаго чалавека, якому Шабанава павінна

перашкджаючы папярэдняму расследаванню, раней не асуджаны і маюць на ўтрыманні непаўнагадовых дзяцей», а таму, маўляў, няма неабходнасці браць іх пад варту.

І гэта нягледзячы на тое, што Шабанава з Саркісам спрабавалі падмануць следства. Спрабуючы выкруціцца, яны даслалі дакументы, згодна з якімі ў іх была дамова з іншай кампаніяй – «Ёўра-дом» – на пастаўку сыравіны. Былі нават прадастаўлены плацяжы і дамова. Толькі адна праблема, на якую наўрад ці звярнуў бы ўвагу неспецыяліст: «Ёўра-дом» гандлюе шкловатой, з якой вёк для бутэлек не зробіш, а не поліэтыленам. Следчыя свечасова заўважылі падман.

Грошы з Кіпра

У сакавіку 2017 года на рахункі «Ёўра-Пласта» пачалі прыходзіць грошы з Кіпра: 20.000, 25.000 долараў... У якасці плацельшчыка выступаў «KOZALL SERVICES LIMITED». Прызначэнне грошай было прапісана як «AGREEMENT 1 DD 28.02.2017». Але, каб іх прыняць, былі неабходны прававыя падставы. За тлумачэннем спрабавалі звярнуцца да Шабанавай. Але яна не здымала тэлефон. Яе сяброўка Фралова сказала, што гэта плата замест «АгроИнвеста». Але якая спрабаваў дзейнічаць такім чынам у лістападзе 2015 года.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў трэціх асоб». Аднак усё засталося толькі на словах, не дайшоўшы да рэальнага вяртання 200 тысяч долараў.

Заўважым: бацька Надзеі Шабанавай – Уладзімір Саўчанка – звярнуўся да Аляксандра Снарскага, прапанаваўшы выплаціць за дачку 40 тысяч долараў і пасля працягнутых вырашэнне пытання. Дарчы, гэта ўсё ў межах заканадаўства – «выкананне абавязальстваў

Аб
скандальчыках
і гордых
літаратарах

Што чытаць у школе па беларускай літаратуры ў старэйшых класах? Пытанне прынцыповае. Літаратура – гэта той прадмет, які фарміруе асобу, светапогляд чалавека. Як вядома, Саюз пісьменнікаў Беларусі ў асобе старшыні Мікалая Чаргінца некалькі разоў звяртаўся да міністра адукацыі і ў Нацыянальны інстытут адукацыі, прапаноўваючы свой спіс твораў беларускіх літаратараў для вывучэння ў школе. Гэта, напрыклад, творы самога Чаргінца, а таксама Дзялендзіка, Андрэева, Ждана, Папавай, Іллінскага, Аўруціна, Паліканінай і іншых... Нацыянальны інстытут адукацыі з нейкімі персонамі пагадзіўся, нейкія, аргументуючы, адхіліў.

Як бы каму ні падабаліся тыя ці іншыя пісьменнікі, іх погляды, прыхільнасць да ўлады ці, наадварот, апазіцыйнае стаўленне да яе, але, шчыра кажучы, я разумею дзеянні Чаргінца. У такім кантэксце і павінны функцыянаваць, па-мойму, дзяржаўныя структуры і грамадскія арганізацыі: раіцца, абмяркоўваць, прымаць, адхіляць.

Але ў краіне ёсць яшчэ адна творчая арганізацыя літаратараў – Саюз беларускіх пісьменнікаў. Іх, як вядома, не моцна падтрымліваюць улады, у нечым нават прыціскаюць. Але і яны часам да грамадскіх праблем абыхаваю. Чаму, скажыце, да гэтага часу найстарэйшы саюз, дзе сабраны цвет беларускай літаратуры, не прапанаваў, не агучыў свой спіс літаратурных твораў да вывучэння ў школе? Чаму не чуваць у медыя іх пазіцыі па гэтым пытанні?

Мы звярнуліся да намесніка старшыні СБП Усевалада Сцебуракі за пэўнымі тлумачэннямі.

– Змагацца, уступаць у палеміку з генералам Чаргінцам мы лічым неэтагэтым. Гэта гульня ў адны вароты, вы ж разумеце сэнс яшчэ кан'юнктуру, – сказаў Усевалад Мікалаевіч. – А школьны праграму заўсёды рабіла Міністэрства адукацыі. Гэта функцыя не пісьменнікаў, вось у чым справа. Калі б да нас нехта звярнуўся за канкрэтай, а не абстрактнай парадай, мы, вядома, склалі б спіс без праблем. А рабіць гэта, каб стварыць мікраскандальчык у прэсе, у чарговы раз палаяцца з Чаргінцам, – у нас такога намеру няма. Таму што ад гэтага няма ніякай карысці. Тады дзеяла чаго? Для натакаў у «Народнай Волі»? Прабачце, але мы і ў гэтым сэнсе не бачым.

Вось так. Мы пра адно, а спадар Сцебурака зусім пра іншае. Ніхто ж не прапаноўвае яму ўступаць у палеміку з Чаргінцам. Але чаму той Саюз пісьменнікаў зацікаўлены ў тым, каб творы яго членаў вывучаліся ў школах, гімназіях, ліцэях, а Саюз, намеснікам старшыні якога з'яўляецца Сцебурака, не правіў і адпаведнай актыўнасці? І не толькі ў гэтым. У апошнія гады Саюза пісьменнікаў, у які некалі ўваходзілі Купала, Колас ды многія іншыя духоўныя тытаны, як быццам не існуе...

Алена КІРЭВА.

ТРАГЕДЫЯ

Загінуў
43-гадовы
Юрый
Дзяменцьеў

Ва ўзросце 43 гадоў раптоўна памёр бізнесмен і былы дырэктар незалежнай «Белгазеты» Юрый Дзяменцьеў. Бяда здарылася ў той дзень, калі стала спёка. Юрый адпачываў разам з сябрамі і іх дзецьмі ля вадаёма. Яму зрабіла кепска ў вадзе і...

У Юрыя Дзяменцьева засталася жонка і трое сыноў.

Милиция и справедливость

Не так давно «Народная Воля» уже рассказывала о Николае АНИЩЕНКО из Витебска.

В мае прошлого года с его дачного участка украли мед и повредили улей. За помощью пчеловод обратился в милицию.

Более года Николай Федорович ходил по кабинетам в надежде на справедливость и поиск виновных. Но общение с представителями правоохранительных органов для пострадавшего пенсионера закончилось судом.

О том, как с обычными гражданами в витебском регионе работают люди в погонах, Николай Анищенко рассказал «Народной Воле».

С чего все начиналось

Бывший строитель, а ныне пенсионер Николай Федорович ранней весной уезжает из Витебска в Городокский район. В деревне Ковалевцы мужчина живет до поздней осени: занимается садом, огородом и пасекой.

Утром 17 мая 2016 года он обнаружил, что один из ульев лежит на земле.

– Сначала я подумал, что стойки, которые держат улей, погрузились в землю, из-за чего он и упал, – вспоминает местный житель. – Но нет: улей был перевернут, крышка валялась на земле, рамки сломаны, меда нет. Поняв, что это грабеж, я сразу позвонил в милицию.

На вызов приехал сотрудник районного отдела, составил протокол, выслушал объяснения и уехал. Возможно, на этом бы все и закончилось, если бы не стремление принципиального пенсионера найти виновных.

– Я человек не наивный, знаю, в какой стране живу, – говорит Николай Федорович. – Но надежда хоть на минимальные поиски у меня была. Я сказал сотруднику, что не хватает нескольких медовых рамок. Он ответил: «Забрали ночью». И уехал. Может, милиционер не хотел промочить ноги, боялся простудиться, так как была роса, но и десяти шагов в сторону он не сделал. А мне ничего не оставалось, как искать самому. И в 15–20 метрах от участка я нашел несколько рамок, пошел дальше – обнаружил оставшиеся.

Скорее всего, на участок к дачнику заехали безработные алкоголики, которых сейчас полно в деревнях, и украли мед, чтобы обменять его на спиртное. И не обязательно быть следователем, чтобы это понять.

Обнаружив украденные рамки, Николай Анищенко в тот же день еще раз позвонил в Городокский РОВД.

– Набираю и спрашиваю: какие мои действия? – продолжает рассказывать пострадавший пенсионер. – Может, отпечатки пальцев снимают в таких ситуациях или другие оперативные действия проводят? Реакции – никакой.

Собирая брошенные рамки для ремонта, я заметил полосу приямной травы, которая шла через соседский огород к водоему. А я ведь бывший пограничник с линейной заставой, что делать в подобных ситуациях – знаю. Заметил, что след расходится, – значит, было два человека. Прошел около километра и на песке наткнулся на четкие отпечатки обуви. Я, как учили во время срочной, поставил веику и опять позвонил в милицию.

К слову, Николай Федорович служил в том пограничном отряде, в котором проходил срочную и будущий президент Республики Беларусь А.Лукашенко. Правда, служили они в разное время. Анищенко отдавал долг Родине в Бресте в период с 1970-го по 1972 год, а Лукашенко – с 1975-го по 1977 год.

В тот майский день к бывшему пограничнику никто не явился. Приезди специалистов из Городка он так и не дождался, а найденные им следы через некоторое время, понятню, смыло дождем.

Конечно, ни меда, ни грабителей никто не нашел, а бумажная волокита, в которую ввязался пенсионер, затянулась более чем на год. Никакой надежды на поиск виновных у мужчины уже не было, но хотелось посмотреть, есть ли предел равнодушию и наплевательскому отношению к обычным людям со стороны милиции.

Публикация в газете

Через некоторое время Николай Анищенко решил поинтересоваться ходом расследования. Вряд ли проводилась какая-то работа, но на обращение пенсионера в этот раз все-таки ответили.

– После моих многочисленных звонков и спустя месяц первым приехал старший следователь Городокского районного отдела Следственного комитета подполковник Афанасьев, – вспоминает Анищенко. – Он примерно моего возраста. На замечание, почему на мое заявление отреагировали спустя месяц – это же прямое нарушение закона, он ответил: мол, я уже на пенсии, и мне нечего бояться.

Все жалобы и обращения Анищенко в вышестоящие инстанции не давали результата. В то же время чувствовалось, что он, неугомонный, начал раздражать местных представителей закона. Кое-кто из сотрудников милиции открыто говорили, что подобных дел уйма, подумаешь, украли пару рамок меда!..

Ситуация изменилась после того, как несколько месяцев назад в «Народной Воле» был опубликован материал «Как однополчанин президента помощи от милиции добивался».

– До публикации начальник УВД Витебского облисполкома генерал Сенько в ответах на обращения дважды называл меня «уважаемым», – с иронией говорит собеседник. – Но при этом он сообщал, что сотрудниками Городокского РОВД нарушений допущено не было. То есть правильно делал, что на мои звонки не реагировали, ознакомьтесь с обнаруженными уликами не выезжали. Но после статьи в газете в район из Витебска прислали подполковника Лавренова как проверяющего.

Анищенко шутит: получив ответ в третий раз, оказался в полной растерянности – кому верить? Новое письмо кардинально отличалось от предыдущих.

– Моё заявление внимательно рассмотрели, – продолжает с улыбкой говорить Николай Федорович. – Я по-прежнему «уважаемый». А со стороны сотрудников районного отдела уже все-таки были допущены нарушения действующего законодательства. Также были приняты меры дисциплинарного воздействия.

Но, как оказалось, взыскания раздавал начальник Городокского РОВД полковник Воронков, который и создал всю проблему, правда, про себя он забыл. А «козлом отпущения» сделали капитана Иванова, который отказался продлить служебный контракт. Иванов приезжал на участок взвешивать медовые рамки после огребления.

Уголовное дело по факту пропажи меда приостанавливалось и возобновлялось 6 раз! И это при обещанном контроле со стороны управления Следственного комитета по Витебску. Никто из сотрудников, по словам Николая Федоровича, за бездействие наказан не был, а, наоборот, кое-кто пошел на повышение.

Сделаю маленькое отступление. Спустя три дня после огребления участка Анищенко воры через окно зашли в соседний дом. Но, несмотря на приезд начальника местной милиции полковника Воронкова на место происшествия, виновных также не нашли.

По мнению Николая Федоровича, в том, что в деревне процветает воровство, нет ничего удивительного: при такой «активной» работе правоохранительных органов это вполне закономерно.

После случая с медом пенсионер был уверен, что огребления в Ковалевцах продолжатся. Как говорится, результат не заставил себя долго ждать.

Велосипедная история

Как я уже сказал, лето Николай Анищенко по традиции проводит в деревне. Коренных жителей в Ковалевцах осталось мало – в основном на сезон приезжают дачники из города.

Заниматься пчеловодством пенсионер начал по совету старого знакомого несколько лет назад, а теперь и вовсе не представляет жизни без этого ремесла. В июле 2017 года у Николая Федоровича возникли вопросы по работе с пчелами. Взяв велосипед, он поехал к более опытному коллеге в соседнюю деревню за советом.

– По дороге встретил местного жителя, – вспоминает Николай Анищенко. – Перекинулись парой фраз и разошлись. Велосипед я припарковал около дороги и отошел на несколько минут по необходимости. Вернулся, а его нет. Зная всех живущих в деревне, зная, как работает милиция, сразу стал искать сам. Пошел к тому, кого встретил по дороге, прижал, он признался. Если бы сразу вернул велосипед, то обошлось бы без милиции. Но возмещать велосипед, который был уже спрятан, мужик не захотел. Иди, мол, ищи в кустах. Пришлось набрать «102». От дежурного я узнал, что в деревне есть участковый, который работает уже 2 года.

По словам пострадавшего пенсионера, бригада специалистов меда приостанавливалась и возобновлялась 6 раз! И это при обещанном контроле со стороны управления Следственного комитета по Витебску. Никто из сотрудников, по словам Николая Федоровича, за бездействие наказан не был, а, наоборот, кое-кто пошел на повышение.

Сделаю маленькое отступление. Спустя три дня после огребления участка Анищенко воры через окно зашли в соседний дом. Но, несмотря на приезд начальника местной милиции полковника Воронкова на место происшествия, виновных также не нашли.

– Я пояснил, что случилось, и передал нарушителя в руки сотрудников, – рассказывает житель Ковалевцев. – Письменно также указал, что воровство в деревне – это результат бездействия и отсутствия профилактики преступлений участкового – старшего лейтенанта Миронова и его начальства. На откровение участковый стал угрожать, что меня самого надо привлечь к ответственности (мол, почему оставил велосипед?), обещал провить меня на вменяемость и так далее.

Как объясняет Николай Анищенко, такого воровства в деревне никогда не было: трудно представить, чтобы раньше кого-то обокрали среди белого дня. Преступники уверены, что ими никто не будет заниматься, поэтому все так и происходит.

История с похищенным велосипедом едва не закончилась для Анищенко задержанием. Когда пенсионер, у которого болят ноги, попросил сотрудников милиции подвезти его домой

несколько километров, те грубо отказали.

– Участковый сказал, что они не обязаны его подвозить: мол, дополнишь, – вспоминает тот день Николай Федорович. – Но дело не в этом. Велосипед погрузили в багажник, а мне дали подписать бумагу, что он «изъят без фиксации». Я уточнил: что это значит? Оказалось, что забирают без фотографий, но это абсурд, так как при мне было сделано несколько фото. Я отказался подписывать, а стал требовать расписку об изъятии. Участковый сказал женичине-следователю, чтобы ничего не выдавала.

В ситуацию вмешался майор-эксперт, который объяснил своим коллегам, что действия потерпевшего пенсионера вполне логичны и правомерны. Получив на руки расписку об изъятии транспортного средства, Анищенко пошел домой, где узнал, что к нему опять приехала милиция.

– Приехали соседи: мол, что натворил? – рассказывает Николай Анищенко. – Приехала милиция, искала... Вечером того же дня участковый Миронов приехал ко мне домой еще раз. Но не для того, чтобы вручить грамоту за помощь в поисках, а чтобы задержать и доставить в РОВД.

– Вам объяснили причину задержания?

– Никто ничего не объяснял, никаких бумаг не было. Когда я категорически запретил участковому заходить на территорию моего домовладения, он перезволил начальнику. Получив команду на мое задержание (об этом он потом скажет на суде), старший лейтенант Миронов самовольно открыл калитку и подошел к двери. Я его в дом не пустил, а сотрудник включил диктофон и пытался меня спровоцировать, постоянно поправляя пистолет. Я понимал, что если он доставит меня в отделение (или я выучу его в дом), то может произойти все что угодно...

Отказавшись проследовать в РОВД, пенсионер закрыл дверь дома изнутри, а милиционеру пришлось уехать, не выполнив приказа. После этого к Анищенко еще несколько раз под разными предлогами приезжали представители закона. Заметив сотрудников около калитки, пчеловод запирались в доме.

А спустя пару дней почтальон принес деревенскому жителю две повестки: как ответчику и как пострадавшему.

Иск на пчеловода из Ковалевцев был подан со стороны Городокского РОВД.

Суд да дело

Николай Анищенко убежден, что инициатива в подаче на него в суд исходила от начальника районного отдела милиции полковника Воронкова.

На суде против Анищенко выступали участковый Миронов и следователь, которая выезжала на вызов об украденном велосипеде. Как оказалось, старший лейтенант Миронов и следователь Следственного комитета Миронова – семейная пара.

– Во время заседания судья спросила: «Знаете ли, в чем вас обвиняют?», – говорит Николай Федорович. – Я искренне ответил, что нет, не знаю. Оказалось, 6 июля мое поведение при сотрудниках милиции было непростительным. Во время судебного разбирательства супруги Миронов обвинили меня в том, что я препятствовал проведению следственных мероприятий: вырывал документы из рук. И это при том, что их было четверо!

Было также сказано, что от меня постоянно идут жалобы на соседей. Я уточнил: «На кого конкретно я писал жалобы?» Назвать имена Миронов не смог. Действия милиции иначе как мстостью я назвать не мог...

По дороге в суд Анищенко никаких надежд на благоприятный для себя исход дела не питал: судебной системе бывший строитель доверял ровно так же, как и милицейской.

В присуждении штрафа был практически уверен. Судебное заседание в Городке длилось три дня.

– Я думал, что судьё Елене Городок - Витебск.

ОФИЦИАЛЬНО

«Без комментариев»

На момент обращения «Народной Воли» в Городокский РОВД полковник Владимир Васильевич Воронков находился в отпуске. Участковый инспектор старший лейтенант Миронов от комментариев отказался.

– Фамилия Анищенко мне знакома, – ответил Игорь Юрьевич. – Но по телефону никаких сведений я давать не буду. Будем разговаривать только с разрешения моего руководства. Я не знаю, кто мне сейчас звонит, и являюсь ли вы сотрудником газеты.

«Жалоб не поступало»

Свое мнение о жителе деревни Ковалевцы мы также попросили высказать председателя Долгопольского сельсовета Виктора Хехаева.

– Николай Анищенко приезжает в деревню на лето, а так проживает в Витебске, – сказал «Народной Воле» Виктор Геннадьевич. – В деревне, в сельском Совете с ним проблем нет. Вопросы были с милицией, когда у него украли мед и велосипед, но об этом уже у него спрашивайте. Жалоб от Анищенко или на него от соседей в сельсовет не поступало.

Роман ВАСЮКОВИЧ,
фото автора.

КАЛОНКА

АЛЕСЯ НЯЎЕСЯ

Той, хто правіў косна, кліча нас у Космас

Старшыня Савета Рэспублікі, былы прэм'ер-міністр Міхал Мясніковіч падзяліўся думкай: «У будучыні, не выключаю, мы будзем мець магчымасць самастойна выйсці ў Космас са сваім касмічным караблём. І гэта не фантастыка».

З пату ўрада мала толку, Здабыткаў-паспехаў няшмат. Таму, бадай, лянны толькі Не ганіць сёння гэты ўрад. Даюць яму і ў хвост, і ў грыву! Але знайшоўся «авакат», Які акрэсліў перспектыву Для ўсіх І нават немаўлят. Калісьці сам ён правіў косна І не дабіўся перамог. А сёння кажа: – Хутка ў Космас Мы з вамі паліцям, дальбог! Змайструем мы сваю ракету (І, можа, нават не адну). Я сам тады на край Сусвету У той ракеце сігану! Узрадавала «перспектыва»? У Космас рвецца прасты люд? Найперш ён хоча жыць шчасліва Не на Юпітэры, а тут. Што «аваката» Космас вабіць, Ніхто не выкажа докор. Мы на галодны страўнік, мабыць, Не паліцям і ён да зор...

Мы й праўда здолеем, я веру, Зрабіць касмічны апарат І на Юпітэр ці Венеру Пашлём апыркы гэты ўрад...

Кожны ласы на лампасы

У 2011 годзе прэзідэнт шчодроа рукою раздаў генеральскія званні старшым аблвыканкамаў. Аднак нядаўна старшыня магільскага аблвыканкама Уладзімір Даманеўскі стаў толькі палкоўнікам. Не заслуужыў генеральскага звання?

Аблвыканкама старшыня Пануры і сярдзіты... Сваім калегам ён раўня Па статусе нібыта, Але чамусь аўтарытэт Прынжаны ягоны: Пакрыўдзіў Бацька, не сакрэт, – Не тыя даў пагоны. Яго калегі як адзін Па званні генералы, А ён нібы «няродны сын» Або зусім няўдалы... Палкоўнік – гэта не маёр, Ды ён таксама ласы (Пра тое марыў з даўніх пор!) Мець на штанах лампасы. Калегі – першы эшалон, А ён як быццам з краю... Аднак дарма бядуе ён, Прынамсі, я не раю. Калісь з лампасамі штаны Старшым выдаў Бацька, Бо меў разлік, што ў час вайны Нас павядуць у бой яны, І працавацьмуць хвацка. Ён думаў, што зрабіў як след, Наогул ход удалы: Выказваўмуць трайны імперт Старшыні-генералы. Вайны як быццам не відно На нашым далягядзе... А паспехаў няма даўно Ад тых, хто ўзяўся за стэрно – У абласных ва ўладзе.

Не дасягнулі там вышын, Дык Бацька не ў гуморы І ён, з лампасамі старшыня, Разжалуе ў маёры...

З ПІСЬМА

Не той метад

У краіне сотні стратных сельгаспрадпрыемстваў. Вырашана пайсці на масавае далучэнне іх да тых, якія яшчэ, як кажуць, на плаву. А ці не пойдучы і яны на дно? Любое ўзбуджэнне вядзе да значнага павелічэння транспартных расходаў. А гэта адмоўна адаб'ецца на сабекошце прадукцыі, пацягне эканоміку гаспадаркі ўніз.

Праблему ў аграрным сектары трэба вырашаць глабальна, а не такімі метадамі!

Аляксандр ЗАРАНОК, эканаміст.

г.Калінкавічы.

ПРЫНЦЫПОВАЯ ПАЗІЦЫЯ

Леанід ЛЫЧ, доктар гістарычных навук, прафесар

Дзяржава, улады ў адказе за русіфікацыю беларусаў

Нейкі час адпачываў за межамі Мінска і не меў магчымасці знаёміцца з прэсай, якую выпісваю на хатні адрас. І як толькі вярнуўся, перш-наперш пачаў гартач старонкі «Народнай Волі». Быў моцна ўсхваляваны пасля знаёмства са зместам бліц-інтэрв'ю «Вы агітуеце бацькоў за тое, каб яны аддавалі дзяцей у класы з беларускамоўным навучаннем?», надрукаванага ў нумары за 8 жніўня 2017 года. З сямі адказных за стан школьнай адукацыі асоб гэтым займаецца толькі адна чыноўніца, але і ёй пахваліцца няма чым. Усе астатнія заявілі, што кіруюцца толькі жаданнем бацькоў, а паколькі такога жадання няма, то ніякай беларусізацыі навуцальна-выхаваўчага працэсу і быць не можа.

Што і казаць, поўны калапс! Бацькі вінаваты... Не ўлады, не дзяржава, якая паводле Канстытуцыі павінна трымаць моўнае пытанне пад асабістым кантролем, а бацькі аказваюцца крайнімі. Я з гэтым ніколі не пагаджуся. Лічу, калапс у моўнай сферы выкліканы свядома: праведзенымі ў маі 1995-га і лістападзе 1996 года так званымі рэфэрэндумаі. Да ліпеня 1994 года дзякуючы намаганням палітыкаў і інтэлектуалаў нацыянальнай арыентацыі ў беларускага народа практычна адбылася псіхалагічная локма ў дачыненні да сваёй роднай мовы, з чым ніяк не жадалі пагадзіцца ні ўнутраныя, ні знадворныя русіфікатары. Свае задумы не даць месца беларускай мове ў афіцыйным жыцці яны выканалі на выдатна. 3 лістапада 1996 года ўжо не знайсі ніводнага сельскага Савета, дзе б беларуская мова з'яўлялася фактычна дзяржаўнай. Увесь дзяржаўны, адміністрацыйна-гаспадарчы апарат, прадпрыемствы і ўстановы, сярэдняя спецыяльная і вышэйшая школа больш за дваццаць гадоў абслугоўваюцца толькі рускай мовай.

Беларусы, як і ўсе іншыя народы, прагматычныя. Яны не пасылаюць сваіх дзяцей у беларускамоўныя класы, паколькі роднае слова не гучыць у паўсядзённым жыцці. На месцы беларусаў так бы паступалі і іншыя народы, калі б іх мовы былі пазбаўлены сацыяльных функцый. Не сумняваюся ў тым, што, калі б у Расіі кітайская мова займала такія пазіцыі ў афіцыйным жыцці, як у нас руская, расіяне аддавалі б сваіх дзяцей вучыцца не ў рускія, а ў кітайскія школы.

Ці ёсць выйсць з сітуацыі, якая склалася ў моўнай сферы Рэспублікі Беларусь з-за сур'ёзных пралікаў яе палітычнага кіраўніцтва? Вядома, ёсць! Трэба на 180 градусаў павярнуць дзяржаўную нацыянальна-моўную палітыку, менш за ўсё пытаючыся згоды ў несвядомых бацькоў: яны ж дашчэнту зрусіфікаваны, вызначаюцца нізкай нацыянальнай свядомасцю, сур'ёзна хварэюць на моўны нігілізм у дачыненні да свайго роднага слова.

Нельга моўную праблему звязаць з аглядак на ўсходняга суседа, бо ў яго зусім іншае стаўленне да яе. Незалежнасць пры правядзенні моўнай палітыкі – гэта самы моцны аргумент суверэннасці любой краіны.

Стварэнне нацыянальнай сістэмы адукацыі – справа ў першую чаргу дзяржавы, а не бацькоў, тым больш што мы дажыліся да таго, што ў нас адсутнічаюць беларускамоўныя сярэднія спецыяльныя і вышэйшыя навуцальныя ўстановы. У такой яўна прайгрышнай для беларускага нацыянальнага інтарэсу сітуацыі нельга кіравацца толькі выбарам бацькоў, бо наперад ведаем, якім ён будзе: прарускі. Дзяржава ж не пытаецца ва ўкладчыкаў адшчадных кас, вярнуць ім скрадзеныя партыйна-савецкай адміністрацыйнай кастай грошы ці не, бо наперад ведае, які будзе адказ.

Трэба не пытацца і нават не

ўгадваць, не кланяцца бацькам у ногі з просьбай пасылаць сваіх дзяцей у беларускамоўныя школы, а тэрмінова распрацаваць і няўхільна праводзіць дзяржаўную палітыку па стварэнні нацыянальнай сістэмы адукацыі, як гэта рабілася – і рабілася даволі вынікова – у гады міжваеннай беларусізацыі. Калі не ў гэтым, дык у наступным навуцальным годзе ў нас не павінна быць аніводнага раёнцэнтру, аніводнага раёна ў горадзе без беларускамоўных школ. Каб гэтая прагрэсіўная нацыянальна-патрыятычная задума давала жаданы плён, неабходна на працягу двух-трох гадоў забяспечыць парэтат у выкарыстанні беларускай і рускай моў у навуцальна-выхаваўчым працэсе сярэдніх спецыяльных і вышэйшых навуцальных устаноў, у дзейнасці ўсіх эшалонаў улады прэзідэнцкай вертыкалі, міністэрстваў і ведамстваў, прадпрыемстваў і устаноў. Калі ж усе пакінуць без змен і ў такіх умовах усю віну за адсутнасць у краіне беларускамоўных школ зваліваць на нежаданне бацькоў – гэта будзе вялікім злачынствам дзяржавы, якой некалі не ўдасца ўхіліцца ад народнага суда.

З прычыны сур'ёзных хібаў дзяржаўнай нацыянальна-культурнай моўнай палітыкі Рэспубліка Беларусь не ўпісваецца ў абойму цывілізаваных народаў свету. На ўсёй еўразійскай прастору толькі ў Беларусі, як і ў Расіі, увесь дзяржаўны чыноўніцкі апарат працуе ў рускамоўным рэжыме. Таму і на грам нельга спадзявацца, што ў такіх экстрэмальных варунках да глыбокіх падвалаў зрусіфікаваныя беларусы будуць выступаць за школу на роднай мове. Трэба спыніць толькі на форме цывілізаваную, а на справе антыдэмакратычную практыку апытання бацькоў датычна мовы навування дзяцей.

У развязванні лёсавызначальнай праблемы палітычнае

кіраўніцтва Рэспублікі Беларусь саступае сваім папярэднікам – тым, хто «правіў бал» у першы дзесяцігоддзі існавання Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі. Заўважу: пасля ўступлення Чырвонай Арміі ў верасні 1939 года ў Заходнюю Беларусь ў яе раённых цэнтрах адкрываліся рускамоўныя школы толькі тады, калі ўжо функцыянавалі беларускамоўныя школы.

З усяго вышэйсказанага выснова можа быць толькі такой: стварэнне нацыянальнай сістэмы адукацыі – задача выключна дзяржавы, для чаго ёй у першую чаргу неабходна мэтанакіравана, у поўнай меры выкарыстоўваць свой наўны адміністрацыйна-гаспадарчы, кадравы рэсурс, праводзіць адпаведную тлумачальную працу з народам. Ён абавязкова падтрымае, пойдзе за дзяржавай, калі пераканаецца, што яна паставіла перад сабой задачу праводзіць канструктыўную нацыянальную палітыку з мэтай забяспечыць этнакультурную самабытнасць Бацькаўшчыны, не даць яе народу стаць базіснай ахвярай асіміляцыі, якая ў нас стагоддзямі ажыццяўляецца не натуральна, а на афіцыйным узроўні, у тым ліку і прэзідэнцкай уладай Рэспублікі Беларусь.

Па-сапраўднаму катастрофічная сітуацыя ў сферы адукацыі вымагае карнай структурнай перабудовы Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь. Каб чыноўнікі яго апарату рэспубліканскага, абласных, раённых (гарадскіх) узроўняў лепш уяўлялі свае прафесійныя абавязкі і абавязальнасць перад народам, яно павінна мець назву Міністэрства нацыянальнай адукацыі. Дарэчы, у шэрагу краін такая назва ўжываецца (абавязваюць працэсы глабалізацыі), хаця роля нацыянальнага фактара ў іх адукацыі ў дзясяткі разоў вышэй, чым у Беларусі.

ЖИЗНЬ КАК ОНА ЕСТЬ

Дорогие зубы!

Мне понадобилось вставить новые зубы. Никуда не денешься. Без них ну никак.

И вот дантист насчитал мне... Внимание! Называю сумму: две тысячи триста рублей (23 миллио- на 300 тысяч в старом исчислении).

И это за самые дешевые зубы. Никаких скидок (тем более бес- платного обслуживания) уже не существует. Где же пенсионер

может взять такие деньги?

Давайте сравним. Мне на даче сложили новую печь. Так вот эта печь мне обошлась в два раза дешев- ле, чем протезирование зубов.

Впечатляет? С таким явлением я сталкиваюсь в жизни впервые. А ведь мне уже 80!

Эрнст Николаевич ШУШКЕВИЧ.

Минск.

ПРЫКЛАД

Смеццевая рэвалюцыя

У нашым горадзе адбылася, лічу, смеццевая рэвалюцыя. Гэта значыць, што старыя кропкі па зборы бытавых адходаў адышлі ў нябыт.

З'явіліся новыя пляцоўкі з прывабнымі алюмініевымі бакамі. Цяпер пачаўся і раздзелены збор макулатуры, пластыку, шкла. Дзе- нідзе ёсць скрыні для цвёрдых адходаў.

Шкада толькі, што няма

кантэйнераў для так званага рыз- зя. А яго ў кватарах збіраецца, як вядома, няма.

Хутка ў Гродне запрацуе смеццерапрацоўчы завод. Вось і будзе канчаткова навед- зены парадак у гэтым важным пытанні. Трэба адзначыць, што вырашыць яго трэба было даўным-даўно.

Аляксей БУЦЬКО.

Гродна.

НУ І НУ!

Расійскія мядзведзі тэрарызуюць беларускія вёскі

На прыгранічных з Расіяй тэрыторы- ях перападох: у любы час з-за кардона могуць з'явіцца небяспечныя драпежнікі. З расійскіх лясоў мядзведзяў «выкур- ваюць» шматлікія пажа- ры. А паласавацца смач- ной ежай яны любяць. Вось і мігрыруюць яны ў суражскія гушчары, што ў віцебскім рэгіёне.

Спецыялісты мясцо- вага лясгаса кажуць, што ў ваколіцах блукаюць як мінімум 35 мядзведзяў.

Кастусь ГЛАДЫШАЎ. Віцебскі раён.

ГЛАС НАРОДА

Как должно финансироваться дорожное хозяйство

В 1991 году был принят Закон Республики Беларусь «О дорож- ных фондах». Основными источ- никами его формирования были налог с пользователей дорог, налог с продаж автомобильного топли- ва, сбор за проезд транспортных средств иностранных государств по дорогам Республики Беларусь, налог на приобретение транс- портных средств, плата за проезд ТКТС. Данным законом было пред- смотрено, что дорожные фонды являются целевыми бюджетными, их средства используются толь- ко на содержание, ремонт и раз- витие республиканских и местных автомобильных дорог. Указанные источники поступления распре- делились конкретно по размерам на республиканские и местные автомобильные дороги. Благодаря этому закону, объемы собран- ных средств позволяли ежегодно выполнять более 500 километров капитального ремонта и порядка 2200 км текущего ремонта респуб- ликанских автомобильных дорог.

К сожалению, со временем нача- лось отвлечение средств дорожного фонда на объекты, непосредственно не связанные с дорогами (возрожде- ние села и др.). При этом отвлекалось до 30% средств фонда. Разумеется, это негативно сказалось на объемах дорожных работ. А с приостановле- нием в 2010 году данного закона в части исключения основных источ- ников его наполнения протяженность ремонтируемых дорог сократилась в десять раз. Увы, это наблюдается и по сегодняшний день.

Еще хуже обстоят дела с местны- ми дорогами. Капитальный ремонт местных дорог по всей Беларуси сильно сократился, кстати, их про- тяженность около 70 тысяч кило- метров. Грунтовые участки не переводятся в твердое покрытие. В отдельных случаях асфальтобе- тонные покрытия, которые прак- тически разрушились, засыпаются песчано-гравийной смесью для обеспечения минимальных усло- вий проезда автотранспорта. До агрогородков жители большого

числа деревень до сих пор могут доехать только по грунтовым доро- гам. Протяженность таких дорог на сегодня свыше 10 тысяч киломе- тров. При этом в период весенней и осенней распутицы проезд по таким дорогам затруднен.

В свое время во всех районах каждой области были созданы довольно мощные производствен- ные базы, имеющие асфальтобе- тонные заводы, в составе обдору- стров были созданы дорожно- ремонтные строительные управле- ния, которые и сегодня в состоя- нии выполнять довольно большие объемы работ на местных дорогах.

Вопрос один – финансы. Та часть так называемого дорожного фонда, которая направляется в настоящее время на местное дорожное хозяйство, проблему не решит. Облисполкомы выделяют средства из местных бюд- жетов на местные дороги по остаточ- ному принципу, несмотря на то что эти дороги относятся к коммунальной собственности, а обдорустрои нахо- дятся в непосредственном подчине- нии облисполкомов.

В сложившейся ситуации с респуб- ликанскими и местными дорогами Минтрансу и облисполкомам слепо- вало бы совместно выработать согла- до 30% средств фонда. Разумеется, это негативно сказалось на объемах дорожных работ. А с приостановле- нием в 2010 году данного закона в части исключения основных источ- ников его наполнения протяженность ремонтируемых дорог сократилась в десять раз. Увы, это наблюдается и по сегодняшний день.

Еще хуже обстоят дела с местны- ми дорогами. Капитальный ремонт местных дорог по всей Беларуси сильно сократился, кстати, их про- тяженность около 70 тысяч кило- метров. Грунтовые участки не переводятся в твердое покрытие. В отдельных случаях асфальтобе- тонные покрытия, которые прак- тически разрушились, засыпаются песчано-гравийной смесью для обеспечения минимальных усло- вий проезда автотранспорта. До агрогородков жители большого

ного налога увязать с продолжитель- ностью воздействия колес автомобиля на дорожное покрытие, т.е. от пробега автомобиля в течение определенного периода времени. Такой подход воз- можно разрешить путем установления определенного процента отчислений на дорожное хозяйство от разме- ра финансовых средств, поступаю- щих от реализации автомобильного топлива, как это и было в упомяну- том выше Законе о дорожных фондах в Республике Беларусь. Кроме всего прочего это позволит:

– получать определенные отчис- ления на дорожное хозяйство от иностранных перевозчиков, кото- рые проезжают по дорогам респуб- лики и заправляются топливом на ее территории;

– более равномерно в течение года получать финансовые средства по данному источнику. Практика показывает, что владельцы транс- портных средств стараются оття- нуть сроки уплаты транспортного налога ближе к концу года. И в наиболее благоприятный весенне- осенний сезон дорожных работ поступают незначительные суммы сбора по этому источнику;

– снять социальную напряжен- ность среди владельцев транспорт- ных средств. Каждый будет платить не усредненно, а от количества прой- денных автомобилем километров.

Мне представляется, что в предлагаемой постановке дан- ного вопроса должно быть заин- тересовано в первую очередь Министерство транспорта и ком- муникаций Республики Беларусь.

При этом возможно рассмо- треть вопрос восстановления зако- на о дорожных фондах, принятого в 1991 году, с учетом реалий насто- ящего времени. По результатам принятия согласованного решения следовало бы разработать проект законодательного акта с внесени- ем его в установленном поряд- ке на утверждение президенту Республики Беларусь.

Владимир МАРДИЛОВИЧ, ветеран дорожного хозяйства Республики Беларусь.

ЗДАРЭННЕ

Як легкавушка разваліла трактар

Дарожна-транспартнае здарэнне адбылося на трасе Мінск–Маладзечна–Нарач. Легкавы «Опель» на поўным хадзе ўрэзаўся ў трактар «Беларус», і той, як бачыць, разваліўся на дзве палавіны.

Трактарыст не пацярпеў, а кіроўца машыны з траўмамі дастаўлены ў бальніцу.

УСМЕШКА МАСТАКА

У Беларусі можа змяніцца падаткаабкладанне нерухомацці, заявіў міністр па падатках і зборах Сяргей Налівайка.

Праўда, спачатку трэба будзе правесці масавую кадастравую ацэнку аб'ектаў нерухомацці, на што

спатрэбіцца час, бо ацаніць усю нерухомацць, якая належыць грамадзянам, – гэта складаны і працяглы працэс. Хаця мы ведаем, што ў нашай краіне законы, якія дазваляюць залезці ў кішэню грамадзян, доўга не абмяркоўваюцца...

Ну што, Бобік, давядзецца табе жыць пад адкрытым небам - пад новы закон аб падатках на нерухомацць, магчыма, пападзе і твая будка...

Малюнак Ірыны ПУСТАВАПАВАЙ.

НОВОСТИ НАУКИ И ТЕХНИКИ

Опасность рака кожи

Европейские ученые собрали данные спутниковых наблюдений за озоновым слоем и визуализировали его эволюцию в течение всего 2016 года.

На видео, опубликованном Европейским центром мониторинга окружающей среды, хорошо видна «озоновая дыра», образующаяся после полярной ночи в Южном полушарии.

В прошлом году она достигла размера примерно 23 млн кв. километров – это в пять раз превышает территорию Евросоюза.

Естественные процессы образования и разрушения озона в стратосфере балансируют друг друга в долгосрочной перспективе, таким образом защищая Землю от вредного ультрафиолета.

тового излучения Солнца.

Отсутствие защитной озоновой пленки увеличивает риск возникновения рака кожи, катаракты и других заболеваний у людей, животных и растений.

Первые существенные истончение озонового слоя в стратосфере над Антарктикой, примерно в 10 км над уровнем моря, заметили британские ученые в середине 1980-х годов.

В 1987 году мир договорился постепенно сократить выбросы химических веществ, которые считаются причиной истончения озонового слоя.

Ученые говорят, что ситуация улучшается и в 2040-х годах «дыра» будет ежегодно разрастаться менее чем до 20 млн кв. километров.

В поисках лекарства от диабета

Сразу несколько британских газет сообщают об успешных клинических испытаниях инъекции, замедляющей течение диабета первого типа.

Исследователи из Королевского колледжа Лондона и Кардиффского университета после года клинических испытаний пришли к выводу, что инъекция раз в две или четыре недели через полгода замедляет либо вовсе останавливала разрушительное воздействие иммунной системы пациентов на бета-клетки поджелудочной железы, производящие инсулин.

При этом у экспериментального лекарства не было побочных эффектов.

Times пишет, что результаты исследования открывают путь к разработке вакцины от диабета этого типа. Он требует пожизненных инъекций инсулина для контроля уровня сахара в крови, без чего болезнь чревата смертельным исходом.

«Нам предстоит еще долгий путь, но первые результаты дают основание полагать, что мы движемся в правильном направлении».

В США начали испытания пластыря от гриппа

В США прошел первый этап клинических испытаний пластыря с вакциной против гриппа, который в будущем может заменить традиционные уколы. Изобретение ученых из Университета штата Джорджия и Университета Эмори может появиться в продаже в США через несколько лет.

Пластырь содержит капсулу с вакциной, а на той его стороне, которая прилегает к коже, располо-

жены ряды маленьких иголок. Когда пластырь используют, иголки вводят вакцину под верхний слой кожи и растворяются.

По мнению разработчиков пластыря, он может помочь людям, у которых нет возможности прививаться традиционным методом. Это люди, страдающие трипаннофобией, и маленькие дети, которым иголки тоже часто не нравятся.

РЕДКИЙ СЛУЧАЙ

Король Испании возглавил демонстрацию

Филипп VI стал первым королем, который принял участие в демонстрации после восстановления в Испании монархии в 1975 году. Его отец Хуан Карлос, занявший престол после кончины диктатора Франсиско Франко и отрешившийся от него в 2014 году,

никогда этого не делал.

Массовая акция прошла спустя девять дней после терактов в Барселоне, унесших жизни 16 человек, и была направлена против терроризма.

Рядом с монархом в первых рядах манифестации, которая

прошла по улицам каталонской столицы, был премьер-министр Испании Мариано Рахой и люди, которые 17 августа первыми пришли на помощь пострадавшим от атаки исламистов.

Это были не только полицейские в форме и врачи в белых

халатах, но и продавцы магазинов с бульвара Рамбла, где гулял давил прохожих, – они оказали первую помощь пострадавшим.

По данным полиции, в демонстрации приняли участие около полумиллиона человек.

РЕЙТИНГ

Популярность Макрона падает...

Большинство французских избирателей недовольны деятельностью президента Франции Эммануэля Макрона. Об этом свидетельствуют последние опросы общественного мнения. Опрос, проведенный Ifop для газеты Le Journal du Dimanche (JDD), показал, что рейтинг недо-

вольства Макроном вырос до 57 процентов, в то время как в июле он составлял 43 процента. В то же время 40 процентов опрошенных выражают удовлетворение деятельностью президента-центриста, что, впрочем, означает снижение на 14 пунктов по сравнению с июлем.

Представитель французского правительства Кристоф Кастанер дал достойный комментарий. Он сказал, что правящая партия переживает сложное время, и добавил, что недовольством некоторых людей стоит заплатить, если правительство хочет провести реформы. «Да, мы

сталкиваемся с трудностями, но вы не можете просто тратить свое время на просмотр опросов, когда находитесь в правительстве. Мы здесь, чтобы преобразовать страну. Наша страна нуждается в нас, чтобы идти на риск, и мы рискуем», – сказал Кастанер телеканалу BFM TV.

ДЛЯ ЛЮБОЗНАТЕЛЬНЫХ

Пентагон: самое загадочное здание в мире

Пожалуй, сегодня мы не найдем на Земле другого здания, способного конкурировать в «загадочности» с Пентагоном. Все дело в форме...

Заветное место

Примерно в 1940 году у американской администрации возникла шальная мысль – разместить все Министерство обороны США в одном здании. А это ни много ни мало 26 тысяч сотрудников, разбросанных в 17 отдельных зданиях в округе Колумбия. Причем, согласно техническому заданию, в будущей цитадели должны были комфортно расположиться одновременно 40 тысяч человек!

В Европе набирала обороты Вторая мировая война, к которой американцы могли присоединиться в любой момент, а здесь такая идея! Нелогично как-то выходит: все ключевые военные начальники под одной крышей. Даже топ-менеджеры Coca-Cola, знающие рецептуру газировки, не летают в одном самолете. Тем не менее архитекторы сразу же после отставки президента стали подписывать территорию для постройки цитадели.

В Арлингтоне, пригороде Вашингтона, они облюбовали одно местечко, которое некогда было экспроприровано. Им наверняка понравились бы мастера фэн-шуй. Большие всего подкупало то, что участок земли был очерчен пятью дорогами, причем некоторые из них пересекались под углом 108 градусов.

Большинству, конечно, это мало что могло сказать, но архитекторы сильны в геометрии, и они прекрасно знали, что прямые сходятся под таким градусом в равностороннем пятиугольнике, который древние греки прозвали «пентагон».

Для нас так и останется тайной, что было первично – место, которое обнаружили прожектёры, или проект, под который специально и подбирали территорию. Нужно сказать, что место было прилично заболочено, а совсем рядом с ним располагалось знаменитое Арлингтонское кладбище, на котором хоронили американских воинов, – не лучшее место для стройки. Мастера фэн-шуй его вряд ли одобрили бы, но президент США, вероятно, знал боль-

ше китайских геомантов – земля под строительство была согласована. Правда, Рузвельт – по просьбе супруги – распорядился несколько сдвинуть, на полмили, будущее здание, чтобы оно не загромождало вид с Арлингтонского кладбища на Вашингтон.

Золотое сечение

Как известно, в Академии философа Платона при входе висел девиз «Не геометр да не войдет». Сегодня мы можем уверенно говорить, что авторы здания американского ведомства были бы с душой приняты капризными платониками.

Мало кто знает, что Пентагон до сих пор является самым оптимальным с точки зрения эргономики сооружением. Здание пересекается десятками коридорами по центру, которые соединяют пять пятиугольников, идущих от центра. Так, сотрудник американского военного ведомства может попасть в любую точку здания по периметру, затратив на это не более семи минут.

Природная эргономика связана со свойствами самой геометрической фигуры. Так, диагонали пентагона образуют пентаграмму, а точки пересечения диагоналей в правильном пятиугольнике всегда являются точками золотого сечения. При этом они образуют еще один пентагон, который при проведении диагоналей непременно образует еще один. И так до бесконечности.

Таким образом пентагон как бы состоит из бесконечного числа пентагонов, которые образуются точками пересечения диагоналей.

Эта бесконечная повторяемость одной и той же геометрической фигуры создает чувство ритма и гармонии, которое неосознанно фиксируется нашим разумом.

Пуп Земли

Однако, вероятно, не только эргономические преимущества побуждали американских военных остановить свой выбор на фигуре правильного пятиугольника. Большую роль играла сама симво-

лика. Снова обратимся к Платону. Знаменитый философ называл самым совершенным геометрическим телом додекаэдр – двенадцатигранник, составленный из двенадцати пентагонов. Платон утверждал, что именно его «Бог использовал для планирования Вселенной в качестве образца».

В 2003 году, при анализе данных космического аппарата WMAP, запущенного НАСА, была выдвинута гипотеза, что Вселенная представляет собой додекаэдрическое пространство Пуанкаре. По данным моделирования, результаты наблюдений свидетельствовали о том, что Вселенная представляет собой набор бесконечно повторяющихся додекаэдров – правильных многогранников, поверхность которых образована 12 пентагонами.

Любопытно, что среди конспирологов возникла гипотеза, что здание Пентагона является лишь видимой частью сооружения. Десятки, полностью сооружение по форме представляет собой именно додекаэдр, правда, остальная часть геометрического тела скрыта от взглядов под землей. Проверить, конечно, это

никак нельзя. Любая неизвестность будоражит фантазию.

Гороскоп Пентагона

Многие эксперты в области астрологии утверждали, что при строительстве Пентагона не обошлось без консультации астрологов. Возведение планировалось начать 11 сентября 1941 года и закончить 15 января 1943 года.

Любопытно, что сроки были соблюдены строителями, что называется, секунда в секунду, что само по себе случай исключительный – особенно для военного времени.

Астрологи заметили в датах начала и окончания стройки некую «звездную» закономерность. Их внимание было обращено к «планетарным войнам» – Марсу. Строительство началось, когда это небесное тело находилось в своем знаке – Овне, а закончилось, когда Марс был в своей экзальтации (максимальной силе) – в Скорпионе. Любопытно, что после сдачи в эксплуатацию Пентагона американская армия проводила только успешные военные операции во Второй мировой войне.

Троекратное 11 сентября

Эта дата таинственным образом сопровождает Пентагон. В этот день в 1941 году было начато строительство здания, в 2001 году Пентагон был атакован «Боингом», а 11 сентября 2002 года вся территория Пентагона вновь вошла в эксплуатацию.

Одним из основных усовершенствований явилось полное обновление окон здания с заменой их на бронированные. Внешние стены здания были укреплены и сделаны взрывоустойчивыми. Были закрыты ведущие на станции метро лифты и значительно повышены общие меры безопасности.

Конспирологи пытаются искать в этом совпадении закономерности, однако открыть загадку фактора «11 сентября» пока никому не удалось. Любопытно, что некоторые горячие головы, увлеченные загадками Пентагона, прогнозируют, что в «биографии» объекта должны случиться еще два 11 сентября – чтобы символически закончить правильный пятиугольник.

А был ли «Боинг»?

Но главная загадка, по крайней мере ставшая достоянием общественности, это террористическая атака на здание Пентагона, совершенная 11 сентября 2001 года. По официальным данным, в этот день, в 9.37.46, левое крыло здания американского военного ведомства протаранил «Боинг 757-200». В этом крыле располагается командование военно-морских сил. Часть здания обрушилась и была серьезно повреждена. Любопытно, что в момент удара именно это крыло Пентагона проходило перепланировку и большинство сотрудников из него были переведены в другие кабинеты. Почти сразу же после атаки появились десятки комментариев, утверждающих, что никакой самолет в Пентагон не врезался. Согласно доводам сомневающихся, повреждение здания минимально после атаки воздушного судна весом в 100 тонн, движущегося со скоростью минимум 300 км в час.

«На площадке перед стеной не только нет обломков, но и на траве нет следов горения от огромного объема полыхающего топлива из (предположительно) разрушенных баков самолета», – пишут эксперты.

Кроме того, после любой авиакатастрофы, даже самой ужасной, всегда есть узнаваемые остатки частей фюзеляжа. В случае с Пентагоном, согласно официальной информации, все остатки «Боинга» переплавились при возникшем пожаре. Чудом уцелел только черный ящик, записи которого доказывали, что борт был захвачен террористами.

Некоторые аналитики выдвигали версию, что характер разрушений Пентагона более соответствует атаке крылатой ракеты «Томагавк» без боеголовки, не имеющей боевой части (взрывчатки) – таран самолета с почти полными баками, дескать, должен был практически полностью разрушить Пентагон. Однако сотрудники ведомства никак не комментируют мнения дилетантов. Что могут знать люди, пусть даже специалисты по взрыв-

чатным веществам, о сверхъестественных свойствах равноострого пятиугольника? «Не геометр да не войдет!» И потом, как могут объяснить эти сомневающиеся, куда же делись пассажиры самолета, который якобы не врезался?

Занимательная арифметика

Пока Пентагон варится в замкнутом пространстве бесконечного количества внутренних пентагонов, пентаграмм, сдобренных золотыми сечениями, люди снаружи тщетно пытаются разгадать их загадки. Порой неудовлетворенным официальной информацией военного ведомства США приходится довольствоваться хитрыми нумерологическими выкладками, которые дают занимательные результаты. Так, Пентагон был построен за 491 день. Если по методу Пифагора сложить эти цифры (4+9+1), то мы получим – 5 (число сторон пентагона). Если же мы пойдем дальше, следуя методу Пифагора, и решим умножить числа (4X9X1), то получим 36. Если же мы не успокоимся и на этом числе, посчитаем сумму всех целых чисел от 1 до 36, то получится – 666.

Конспирологи утверждают, что именно ради этого числа строители работали день и ночь, дабы не завалить сроки. Но так можно до чего угодно договориться.

Кстати, пентагон с заключенной в ней пентаграммой был символом знаменитого пифагорейского мистического союза, основанного древнегреческим мыслителем. Так вот, пифагорейцы считали, что их эмблема не только символизировала гармонию мироздания, но и способна оказывать гармоничное воздействие на окружающее пространство. Границы воздействия, разумеется, зависят от размеров правильного пятиугольника. Так, периметр арлингтонской геометрической фигуры составляет порядка 1405 метров – этого сегодня достаточно, чтобы оказывать влияние на весь мир.

Як лечаць алкаголікаў?

“Народная Воля” наведла Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр псіхічнага здароўя, больш вядомы ў народзе як “Навінкі”, і паглядзела, як там людзям дапамагаюць справіцца з залежнасцямі.

Сабекошт лячэння аднаго хворага на алкагалізм можа абыходзіцца дзяржаве ў сотні рублёў у дзень. Рэанімацыя, дэтокс (вывядзенне з арганізма шкодных рэчываў), медыкаменты і праца вузкіх спецыялістаў – гэта толькі першы ўнёсак у доўгі працэс рэабілітацыі.

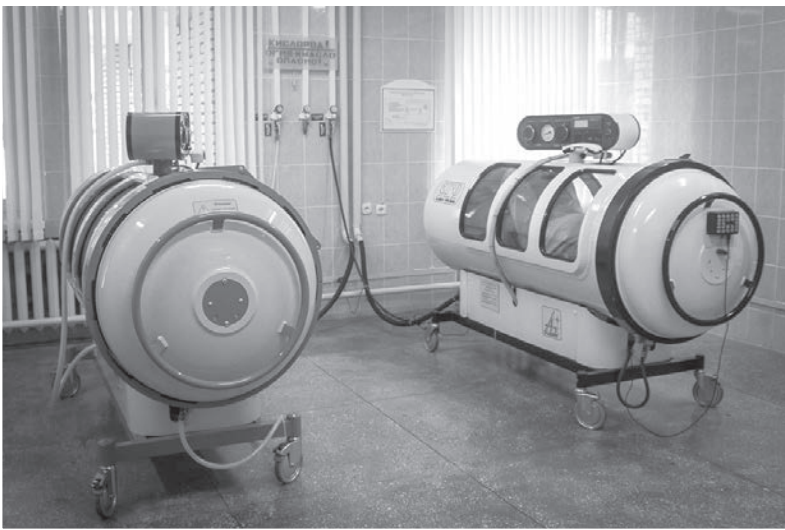
Большасць пацыентаў – мужчыны ад 25 да 45 гадоў

Цэнтр псіхічнага здароўя – не закрыты рэжымны аб’ект, які хавае за высокімі мурамі свае таямніцы. Чалавека з залежнасцю не могуць здаць у “Навінкі” без яго жадання. Лячэнне без фармальнай згоды пачынаецца толькі ў тым выпадку, калі пацыента прывозяць у вострым стане.

“Вельмі важна, каб чалавек мог патрапіць у цэнтр максімальна лёгка”, – адзначае намеснік дырэктара па медыцынскай частцы (па наркалогіі) **Аксана Калбасова**.

У цэнтр можна прыйсці з накіраваннем ад мясцовых медыцынскіх устаноў ці звярнуцца самастойна ў паліклінічна-кансультацыйнае аддзяленне РНПЦ. Лячэнне можна прайсці ананімна, праўда, за гэта прыйдзецца даплаціць. Прыкладна 30–35 рублёў за дзень. Звычайна курс рэабілітацыі цягнецца ад 20 да 28 дзён. Калі падлічыць усе выдаткі на дапамогу людзям з алкагольнай залежнасцю ў цяжкіх сітуацыях, то сума можа дасягнуць некалькіх соцень рублёў за суткі. Гэтыя выдаткі фінансуюць за дзяржаўнага бюджэту.

Знешне 3-е аддзяленне, дзе займаюцца лячэннем тых, хто знаходзіцца ў залежнасці ад тых ці іншых фактараў, мала чым адрозніваецца ад звычайнай балніцы: у паветры пах антысептыкаў, жоўтая тынкоўка на сценах, пост медсястры і раслінны ў гаршках. У кабінетах групавой тэрапіі на сценах календары з іконамі, кветкамі. Большасць пацыентаў – мужчыны ад 25 да 45 гадоў. Старэйшыя тут трапляюцца

рэдка, бо хранічны алкагалізм не спрыяе моцнаму здароўю. Паводле слоў загадчыка сектара наркалогіі арганізацыіна-метадычнага аддзела РНПЦ псіхічнага здароўя **Уладзіміра Максімчука**, людзі, якія актыўна прымаюць наркатыкі і не звяртаюцца па дапамогу, жывуць са сваёй залежнасцю 10–12 гадоў, алкаголікі – не нашмат больш.

Па апошнім слове...

Спецыялісты цэнтра працуюць згодна з міжнароднымі пратаколамі лячэння і рэабілітацыі. Пацыентам прапануюць лекі, сеансы індывідуальнай і групавой псіхатэрапіі. Добрымі паказчыкамі лічыцца, калі чалавек пасля тэрапіі не ўжывае алкаголь на працягу года. Перакročыўшы гэтую мяжу, людзі рэдка вяртаюцца да спіртнога. Цяжка сказаць, колькі людзей на працягу года прывозіць чалавека, які на нагах не стаіць, але ён будзе да апошняга даказваць, што ён кропіў у рот не браў. Мы аказваем неадкладную дапамогу, сваю залежнасць. “Думаю, каля 50 працэнтаў нашых пацыентаў праймаюць чварозы лад жыцця”, – мяркуе Аксана Калбасова. А колькі людзей не прызнаюцца, што маюць праблемы з алкаголем?

“Мы выконваем сваю працу на

“выдатна”, – упэўнены дырэктар цэнтра **Аляксандр Старцаў**. – Людзі з залежнасцямі рэдка прызнаюцца ў тым, што ў іх праблемы. Да нас могуць прывезці чалавека, які на нагах не стаіць, але ён будзе да апошняга даказваць, што ён кропіў у рот не браў. Мы аказваем неадкладную дапамогу, але не можам прымусяць чалавека лячыцца”.

Гонар установы – сучасны апарат магнітна-рэзананснай тамаграфіі (МРТ), кошт якога каля 1,5 мільёна еўра. Былае, што пацыентаў у цэнтр дастаўляюць

пасля боек, у непрытомным стане. Часам сканіраванне неабходна, каб зразумець, што стала прычынай хваробы – пухліна, арганічнае паражэнне тканін, траўма ці іншая прычына.

Але людзям з алкагольнай залежнасцю куды часцей, чым МРТ, патрэбна гіпербарычная аксігенацыя. 40 хвілін пацыент знаходзіцца ў спецыяльнай камеры з высокім ціскам і павышаным утрыманнем кіслароду. Такія працэдурны дапамагаюць хутчэй правесці дэтаксікацыю, супакоіць нервы, нармалізаваць сон. Для пацыентаў, якія паступаюць у аддзяленне з абстынентным сіндромам, сеанс у баракамеры – сапраўднае выратаванне. Дарэчы, сеанс у баракамеры, як і абследаванне на апарате МРТ, платна можа прайсці любы чалавек.

П’юць усе, але не ўсе

Сёння на дыспансерным уліку ў Беларусі стаяць каля 164 тысяч чалавек, хворых на алкагалізм. 35 тысяч з іх пражываюць у Мінску. Паводле назіранняў спецыялістаў, зніжаецца ўзрост тых, хто ўжывае алкаголь, псіхатропныя прэпараты. Дапамогу прыйшлося аказваць нават хлопчыку, якому не споўнілася 10 гадоў. Ён звышоў дома псіхатроп, які належаў камусьці з дарослых, вырашыў пакаштаваць і атрымаў моцнае атручэнне.

“Многасе адбываецца 3-га нізкай сацыяльнай адказнасці, – канстатуе галоўны нарколаг Міністэрства аховы здароўя **Андрэй Канаразаў**. – Мы рэгулярна праводзім апытанні падлеткаў, і не раз нам наведваліся, што алкаголь, піва ці цыгарэты дзеяць набывалі старэйшыя сябры. Шмат у будзе не патрабуюць паказаць папарт”.

Любая залежнасць узнікае ад жадання змяніць, “палепшыць” свой стан. Па сутнасці, калі даць чалавеку магчымыя рэдавацца з іншых нагод, патрэбы ў алкаголі не будзе. Загадчык наркалагічнага рэабілітацыйнага аддзялення РНПЦ псіхічнага здароўя **Уладзімір Іваноў** упэўнены, што пры жаданні за 20–25 гадоў у Беларусі можна было б значна знізіць ужыванне алкаголю. “Патрэбна палітычная воля”, – зазначаў Уладзімір Уладзіміравіч.

Марыя МАЛЕВІЧ.
Фота аўтара.

ЛІЧБЫ

У наступным годзе РНПЦ псіхічнага здароўя будзе адзначаць 100-годдзе з дня заснавання. Сёння цэнтр налічвае 1600 супрацоўнікаў і 1562 месцы для хворых. Гэта адна з буйнейшых клінік Еўропы, у якой аказваюць дапамогу людзям з ментальнымі праблемамі. Людзі з залежнасцямі складаюць значную частку пацыентаў, ім дапамагаюць адразу ў некалькіх аддзяленнях.

ІНІЦЫЯТЫВА

Чаму Саюз пісьменнікаў супраць вуліцы імя Ларысы Геніюш?

Гэтым летам актывісты маладзёжнага крыла Партыі БНФ сабралі і перадалі ў Мінскі гарадскі Савет дэпутатаў больш за тысячу подпісаў за наданне імя выбітнай беларускай паэткі **Ларысы Геніюш** адной са сталічных вуліц. Але прадстаўнікі ўлады не спяшаюцца выконваць просьбу. У адказе напісана, што, калі будзе распрацоўвацца новая вуліца, яны ўлічаць просьбу грамадзян.

– Як высветлілася, галасы больш як тысячы грамадзян Рэспублікі Беларусь – пусты гук для мясцовых улад, – кажуць маладыя актывісты **Партыі БНФ**. – Такі адказ яскрава адлюстроўвае абыхавае стаўленне

дэпутатаў як да сваіх выбаршчыкаў і іх меркавання, так і да беларушчыны ў цэлым. Мы нават не патрабавалі пераймяноўваць нейкую з ужо існуючых вуліц, наша мэта была – надаць імя Ларысы Антонаўны адной з новых вуліц нашага горада. Але, відаць, сённяшнія ўлады лічаць, што выбітная літаратарка і грамадская дзяўчка, якая зрабіла безліч усяго для нашай краіны, не варта таго, каб яе памяталі. Камуністычныя дзеячы і савецкія чыноўнікі – вось тыя, каго варта ўшаноўваць на шыльдах з назвамі вуліц, якіх ужо і без таго шмат у нашым горадзе.

Акрамя таго, не так даўно мы звярталіся ў Мінгарвыканкам з просьбай аб наданні імя паэткі адной з бібліятэк горада Мінска. Але на гэта гарадскія ўлады далі адмоўны адказ, спасылаючыся на меркаванне Прамадскага аб’яднання “Саюз пісьменнікаў Беларусі”, які “лічыць прысваенне адной з бібліятэк г.Мінска імя паэтэсы **Ларысы Геніюш** неабгрунтаваным”. Што ж, калі замест ушанавання імя паэткі ў назве бібліятэкі саюз пісьменнікаў аддае перавагу стандартнай нумарацыі, тут ужо, напэўна, паўстае пытанне абгрунтаванасці існавання самога такога саюза пісьменнікаў...

Яшчэ раней нам адмовілі ў наданні імя Ларысы Антонаўны вуліцы ў Зэльве – на малой

радіме паэткі, а на заяву з патрабаваннем рэабілітаваць асобу **Геніюш** Генпракуратура адказала, што тая не падлягае рэабілітацыі. Але нас такі адказалкам не задавальняе. Кампанія за рэабілітацыю **Ларысы Геніюш** – гэта ўжо прыцыпавая справа для моладзі Партыі БНФ. Гэтая выбітная жанчына зрабіла вялікі ўнёсак у беларускую літаратуру, усе жыццё змагалася за праўду, кожна ёй і давялося папаліцца за гэта ўласнай свабоды, таму мы зробім усе магчымае, каб яна заняла заслужанае месца ў памяці беларускага народа.

Аліна ВЕТРАВА.

ДАЛЁКАЕ – БЛІЗКАЕ

ТРАГІЧНЫ ЛЁС РЭЧКІ АРЫЖНІ

У кожнага вясковага хлопчыка ёсць мясціна альбо нават дрэва, якое ён любіць, як добрую жывую істоту. У далёкім, незабыўным дзяцістве мне нарта падабаўся клён, што стаў на нашым двары. Начапішы на ногі складзеную ў дзве столкі папрукку, я караскаўся па гладкім ствале дрэва да вершаліны. Дасягнуў яе і адчуваў прыліў светлай радасці, прахалоду шырокіх, як далоні, лісцяў. Адсюль, з самай макушкі клёна, відаць вёска Паставічы, Брэст-Маскоўская шашэйная дарога, па якой безупынку снуюць машыны, падводны. А ўзбоч бачны постаці людзей. Мабыць, сярэд іх вяртаецца з мястэчка і мая матуля з гаспадарцамі. І дагэтуль шуміць густой кронаю мой клён, нібы ўдакладнае месца, дзе калісьці стаяла наша хата з блакітнымі ліштвамі.

І ўсё ж больш любіў я ціхаплынную рэчку Арыжню, што несласвае воды лугамі ды плавамі Старадарожчынны паблізу маёй роднай вёскі Новыя Фалчы. Арыжня і цяпер варушыць памяць, наводзіць на ўспаміны.

...Позні летні вечар. Чуйная цішыня. Нават не варухне ні

адным лісцікам шапаткі трыснёг. У рачную глыбіню ўзіраецца Мядзведзіца. І вось з супрацьлеглага берага, з ельніка даносіцца ўскрыж казавод. Нам, падшыванцам, што прывялі ў начное коней, ужо знаёмы ўскрыж гэтай птушкі. Але ўсё роўна вусцішна, страшнавата. Толькі ніхто з нас не падае выгляду, каб не паказацца перад сябрамі базіліўцам. Падкідваем у касцёр сухое ламачка, шпурляем уверх іскрыстыя галавешкі. Недзе ў цемры, за шырокім кругам кастра, пафыркваюць коні, звоняць цуглі аброцяў, і нам ужо зусім не боязна. Рассоўваем галавешкі, вырабаем з пышкага пырску бульбіны і, пакачаўшы іх па траве, ядым. За ядой не заўважылі, як на ўсходзе заружавела світалыная палоска. Праз якой паўгадзіны з-за гарызонту выкацілася сонца. Папаўзілі ў лаянск пасмы туману. Адтуль адазваўся невідзімка дзярчак. Гэта значыць, роўна восем гадзін раніцы. Пара дадому. Сядзем Сівак-Недак. Едзем, не спяшаючыся, крокам. Грэем здранцвельны босыя ногі на іх цёплых крутых баках. Раімся, што ў наступны раз будзе браць буль-

бу, што хала. Віцька Праташчык павінен прыхапіць з сабой бутэльку малака. Віцька апустіў галаву. Вясвятляецца, што пазаўчора ў Праташчыкаў два дужыя дзецюкі вывелі з хлява карову-карміцельку за запазычанасць па падатках. Забралі б і каны, ды бацька якраз у той дзень быў у полі, абганяў бульбу. Арыжня клікала нас узімку і вясною. Мы не чакалі, пакуль у ёй добра прагрэцца вада, плёскаліся ў халоднай, хоць нашы целы пасля такой купелі былі ўсыпаны пупырышкамі. І ніхто не хварэў. Рэчка загартоўвала нас, шчодро адорвала рыбай. Матуліна было што пакласці на патэлюню. А іншы раз з плоткамі, падлешчыкамі ды тлустымі лінькамі на рынак схопзілі, і на выручаныя грошы купіць корту на штанкі ды пінажочку.

І раптам рэчку атакавалі браканьеры. Не з электравудамі і сеткамі з’явіліся яны тут, а з толавымі шашкамі і прычындамі да іх. Амаль штодзень грывелі выбухі, узнікаючыя слупы вады. Падбіралі толькі буйную рыбу. Дробная стала прыбітая хвалямі да берагоў.

Дробязі было столькі, што стаі птушкі не ўпраўляліся склёўваць, і яны гнілі.

Невядома, колькі б яшчэ працягвалася кананада, ды мы высачылі месца, дзе нядобрыя людзі прыхоўвалі выбойныя сродкі. На высце ў тайнічку знаходзілася шаснаццаць двухсотграмовых ужо падрыхтаваных толавых шашак, каля адзінаццаці метраў бікфордавага шнура, надзіманая гумовая лодка, вёслы, сачкі, некалькі пар паляўнічых ботаў. Увесь гэты арсенал быў перададзены міліцыі.

Ледзь толькі рэчка ачомалася ад гэтага драпежнага замуху, як на яе абрынулася іншая бяда: суседні калгас “Дружба” пачаў скідаць у яе нечыстоты са сваёй фермы, якая стаяла на ўзгорку. А паколькі Арыжня ўпадае ў Піч, то ёй таксама давялося перанесці нямаля пакут. Амаль два гады працягвалася гэтае атручванне. І толькі пасля настойлівага ўмяшання экалагаў і інспекцыі рыбагледу ўдалося перакрыць гнойна-жыжжавы патак, узмаціць ахову прыродных рэсурсаў. Здавалася, цяпер на рэчку ніхто не паквапіцца. Хоціць з яе

здекавацца. І праўда, на яе плёсах і тонах усталавлялася зацішша. Тут зноў чуліся базірэя дзіцячыя галасы і ўскрыкі на мелкаводдзі, ды Прапоп з вудай у руках і торбай праз плечы тупаў берагам.

Але спачой працягваўся не надта доўга. Неяк раз летнім ранкам пайму Арыжні ўскальхнуў гом і грукат. Уздоўж правабярэжжа рэчкі ўзнялі доўгія шы шы экскаватары, зарыкалі бульдозеры. Пад стогадым дубам атабарыўся вагончык меляратораў. Сялячэ ўсёй вёскай прыйшлі на ўзбалотак, малітоўна прасілі не чапаць рэчку, якую матухна-прырода падарыла людзям на вякі вечныя. Іх словы нібыта ветрам аднесла ўбок. Застаўся без увагі і зварот вяскоўцаў у адпаведныя высокія інстанцыі. Адзін з чыноўнікаў раённага маштабу патлумачыў, што правядзенне міліярацыі ў пойме Арыжні правядзена неабходнасцю распынення зямельных плошчаў пад кармавыя культуры калгаса “Герой працы”.

Травы выраслі, а рэчка і ўсё жывое, што звязана з ёй, знішчана. Праз гадоў колькі гаспадарка стала адчуваць недахоп аператараў

машынага даення на сучаснай малочна-таварнай ферме. Адны з іх пайшлі на пенсію, іншых не задавальняла сістэма аплаты працы, і яны таксама звальняліся. Замены ім не знайшлось, каправае пытанне засталася нявышараным. Такім чынам ферма, не паспеўшы акупіць затраты на будаўніцтва аб’екта і набыццё тэхналагічнага абсталявання, была ліквідавана. А неўзабаве перастаў існаваць і сам калгас. Значныя плошчы сельгасугоддзяў узяла апрацоўваць другая гаспадарка, а частку ворнай зямлі занялі быліне і крапіва. Прыйшоў у заняпад і малады сад. Такага сумнага фінішу і належала чакаць, бо кіравалі калгасам безынцыятыўныя людзі без адпаведнай падрыхтоўкі. Яны не спеціаліліся замацавацца на сяле, а ажыццяўлялі сваю дзейнасць наездом з райцэнтра. Добра ведалі, што не сёння, дык заўтра зноў вернуцца ў горад на ранейшую работу альбо нават з павышэннем па службовай лесецыі.

Цяпер у Новых Фалчах – былым цэнтры былога калгаса “Герой працы” – застаўся зусім мала жыхароў. Гэта ўбеленыя

сівізныя нямоглыя людзі, якія ў першыя пасляваенныя гады і пазней з поўнай аддачай працавалі на зямлі ва ўмовах дэфіцыту тэхнічных і матэрыяльных сродкаў. Не скажам, што зараз яны жывуць камфорта. Не працуе крама, не стала аптэкі. Пенсія і іншыя сацыяльныя выплаты дастаўляюцца са Слуцка больш як за 70 кіламетраў. Затое нядарна ў вёсцы заасфальтавалі вуліцу.

– На схіле свайго веку мы атрымалі брэдвей, – гаворыць 80-гадовы ветэран працы Мікалай Паўлавіч Шчэрба. – А як знайсці сродкі на вартую агароджу могілак, дзе пахаваны нашы продкі і дзе мы знойдзем свой апошні прытулак? Пагатурыўшы з зямлякамі, іду да знявечанай, трагічна загінуўшай рэчкі. Стаю на яе ледзь прыкметным беразе. Ні дрэўца, ні кустыка навокал. Як на бальярным сталё. Толькі кроках у трох ад мяне схіліла нізка галаву адзінокая рамонка. Тужліва на сэрцы, пашчынае ў вачах. Быццам знаходжуся на месцы пахавання блізкага мне чалавека.

Фёдар ЛАПАНІК, былы жыхар вёскі Новыя Фалчы.

«Учителя и воспитатели в будущем году не должны жаловаться на низкую зарплату»

Выступая несколько дней назад на Республиканском педагогическом совете, Александр Лукашенко вновь говорил об учительских зарплатах и в очередной раз пообещал, что в будущем году учителям и воспитателям будут платит так, чтобы проблема «жалоб на низкие зарплаты была снята».

Эти бы слова да, как говорят, Богу в уши. Сколько раньше было подобных обещаний из уст главы государства! Вспомним хотя бы некоторые из них.

«Учителей, врачей, нянечек, воспитателей в детском саду надо «подтягивать». И если мы в следующем году в 2 раза увеличим им зарплаты и вырастет средняя зарплата по стране, тогда у людей и настроение будет хорошее».

(Во время встречи с жителями агрогородка Холмеч Гомельской области, июль 2010 г.)

«Выход один: мы будем повышать заработную плату учителям, они обязаны получать больше, получать достойную заработную плату и эффективно работать... Учитель сегодня больше, чем учитель, это еще и политическая фигура, мы их просим сходить к людям, какую-то политинформацию провести, особенно в малых городах и селах. Кроме учителя и врача, это не сделает никто, это основа интеллигенции».

(Во время пресс-конференции для представителей белорусских и зарубежных СМИ, январь 2013 г.)

«Мы никуда не денемся от повышения заработной платы учителям. Будем разбираться и дивить им зарплату... В ближайшее время, думаю, в сентябре, вы услышите об этом».

(Во время общения с трудовым коллективом Березовской ГРЭС, август 2014 г.)

«Ситуация с материальным обеспечением учительства дальше нетерпима, поэтому давайте учителям нагрузим настолько, насколько он должен быть загружен, но будем платить достойную зарплату. (...) Это плохо, когда уже сегодня учитель в хороших, средних хозяйствах имеет половину от зарплаты механизатора, доярки. Это ненормально. Поэтому этот вопрос коренной, центральный. Как бы мы от него ни уходили, как бы мы себя ни убаюкивали, что учителя не ставят перед нами каких-то материальных вопросов, мы четко должны понимать, что для каждого человека это важный момент».

(Заслушавая доклад о ходе приемной кампании и подготовке системы образования к новому 2016/2017 учебному году, 9 августа 2016 г.)

В ТЕМУ

«Зарплаты воспитателей публикуем два раза в пять лет»

Последние данные о начисленных в Беларуси зарплатах касаются июля. Согласно сведениям Белстата, во второй летний месяц средняя зарплата в стране составила 827,5 рубля, но у работников бюджетных организаций она была гораздо ниже – 611,4 рубля «грязными».

Специалисты, занятые в сфере бюджетного образования, в среднем заработали в июле 537,1 рубля. Ниже педагогов «получки» были только у работников музеев, библиотек, социальных служб и Домов быта. Учителям в июле в среднем было начислено около 649 рублей, то есть чуть более 325 долларов по курсу Нацбанка.

А сколько зарабатывают воспитатели детских садов? Оказывается, найти эти данные в открытом доступе непросто. Официальная статистика обычно ограничивается цифрами по средним зарплатам учителей и преподавателей вузов. Почему?

– Воспитатель детского сада – это профессия, – пояснила нам заместитель начальника управления статистики о труде Национального статистического комитета **Наталья ВОЕВОДИНА**. – Мы же собираем статистику не по профессиям, а по видам экономической деятельности. То есть у нас есть данные о заработной плате работников учреждений дошкольного образования, но надо понимать, что там будет учтена зарплата и нянечки, и завхоза, и воспитателя, и дворника, и заведующей детским садиком. Что касается статистики зарплат по профессиям, то она собирается два раза в пять лет, и последний раз это было в октябре 2016 года.

Если же говорить о средней начисленной зарплате в учреждениях дошкольного образования, то в июле 2017 года она составила всего лишь 445,4 рубля, или 230 долларов по нынешнему курсу Нацбанка.

Мария ЭЙСМОНТ.

ЗВАНЫЙ ГОСТЬ

О теле, деле и диалоге
с министром

Андрейс ЖАГАРС – человек-луковица. У него профессий – как слоев у головки лука. Он латышский актер и российский телевизионный ведущий, он бизнесмен и депутат Рижской думы, наконец он – известный оперный режиссер, в каком качестве и пребывает сейчас в Минске, в Большом театре оперы и балета, где работает над постановкой оперы Верди «Травиата». К слову, все билеты на сентябрьские премьерные показы спектакля проданы. Я хотела обрадовать нашего гостя этим фактом, но по его реакции поняла, что он как раз удивился бы, если бы ситуация выглядела иначе. Он, конечно, перфекционист и счастливчик – уверенный, неотразимый, напористый Андрейс Жагарс.

– Почему так популярна «Травиата»? Заезженный сюжет... У вас как у режиссера есть незаезженный ответ?

– Из-за гениальной музыки – это самый небанальный ответ. И потом трогает история о социальных и материальных разногласиях, которые стоят между влюбленными, она до сих пор актуальна. Ведь «Травиата» – не история о женщине легкого поведения, которая зарабатывает деньги проституцией.

– Разве?

– Виолетта, главная героиня, – содержанка. Но не проститутка. Она не вульгарная, дешевая женщина. В наши дни молодые женщины тоже живут на деньги богатых мужчин на определенных условиях. Многие чистые, романтические души приехали в большой город из провинции, не ожидая, что попадут в грубую мясорубку мегаполиса, которая вынудит их стать «травиатами», любовницами, как говорили раньше, куртизанками. Так было в XVIII, XIX веках, так продолжается и в наши дни. В Нью-Йорке, Париже, Минске, Москве – везде богатые мужчины пользуются за деньги женской красотой и телом.

– А вот вы бы благословили кого-нибудь из своей семьи на брак с такой женщиной?

– Все зависит от уровня чувств. И потом, все равно дети делают то, что хотят, не считаясь с родительской волей. И теряют из-за этого порой наследство, материальную поддержку родителей. Но если чувства очень сильные, они справляются с нуждой.

– Вы поставили на партию Виолетты трех очень молодых солисток нашего театра. Это подарок певицам! Но себе, похоже, вы жизнь осложнили. Репетиции идут, а видела, довольно трудно.

– Я шестой год преподаю в

Москве в ГИТИСЕ, так что у меня есть опыт работы с молодыми. Сейчас действительно мне приходится ставить спектакль и одновременно учить молодых певцов основам актерского мастерства. Ведь в консерватории этим просто не занимаются. И это не только в Минске, но и в Риге, и даже в Париже. И только в Лондоне, в Royal Academic of Music (Королевская академия музыки), певцам дают достаточно уроков актерского мастерства, этот предмет там не второстепенный.

– А вы сами поете?

– С шести лет. А потом пел как актер. Слух у меня хороший, я отлично слышу фальшь, ошибки. Я не хвастаюсь, просто уже 20 лет работаю в опере. Но вообще, как зритель и бывший актер, я прощаю вокальные недостатки певцу, если он создал яркий драматический образ...

– Мне кажется, режиссеры сейчас слишком тянут одеяло на себя. И даже дирижеры теперь в опере уходят на второй план.

– Нет, все зависит от таланта дирижера. Режиссер обязательно считается с музыкальным материалом, иначе он не профессиональный человек. Мы работаем вместе.

И еще. Требования драматического театра очень быстро перешли в музыкальный жанр. И теперь, чтобы быть оперной звездой, у тебя должны быть определенные физические и актерские данные. С чем я борюсь сейчас при постановке? У певцов не скоординировано тело. Человек мало занимается танцем, спортом. В теле – вялость.

– А вы, кажется, занимаетесь упорно – такой разворот в плечах!

– Я занимался легкой атлетикой. И сейчас слежу за собой.

– А какой, кстати, у вас рост?

– Метр девяносто восемь.

– Расскажите о семье ваших

родителей. Вы из Цесиса, маленького латышского городка...

– В Цесисе всего 17 тысяч жителей, но есть прекрасный концертный зал, построенный с помощью Европейского Союза. Там проходит ежегодный фестиваль «Балтийский музыкальный сезон», и я его художественный руководитель. Музыкальная культура очень важна для нас.

– Я прочитала, что ваши родители были депортированы из Латвии два раза: в 1940-м и 1949 годах. Как это происходило?

– В 1940-м – когда Советы пришли первый раз, семью мамы как людей зажиточных, состоятельных отправили в Сибирь, а семью папы отправили туда как баптистов. Но в 1946 году мама вернулась в Латвию: детям депортированных родителей позволяли вернуться. Например, двоим из четырех детей, и то, если остались родственники в Латвии. И вот мама с сестрой вернулись. Мама поступила в педагогический, училась играть на фортепиано, и однажды ее снова забрали – прямо из класса. И теперь уже вместе с крестными родителями отправили в ссылку. Я появилась на свет в Сибири в 1958 году, и только через год семья вернулась в Латвию – это уже не возбраналось. А когда в 1990 году Латвия получила независимость второй раз, то нам всем вернули наши дома. Маме сейчас 88 лет, она счастлива, что живет там, где родилась, в своем родовом гнезде. Дом, конечно, частично перестроен, ему все-таки 150 лет, но половина оставлена как

этнографический музей. Нам всем там очень хорошо.

– Вы много лет успешно проработали директором Латвийской национальной оперы, а потом вдруг были уволены, но где-то в интервью обмолвились, что будете подавать в суд на министра культуры. Подавали?

– Я советовался с адвокатом. Он подтвердил, что да, я уволен несправедливо. Когда у меня кончился контракт, я снова выиграл конкурс на должность. Было 7 членов комиссии, которые проголосовали за меня. Но министр культуры мою кандидатуру не утвердил. Это действительно незаконно. Кстати, через два дня ее уволили.

– Вот это сюжет!

– Она не была человеком культуры, она не знала, кто такой Станиславский и даже что значит Берлинский кинофестиваль для современного кинематографа... Но это бывает в среде политиков.

– А может быть, она уволит вас с должности из-за ваших тесных связей с Москвой?

– И это может быть. В общем, диалога у нас с ней не получилось. Работая последние четыре года в директорском кресле, я боролся за постановку оперы Вагнера «Кольцо Нибелунгов»: великий композитор жил в Риге, писал оперы, дирижировал в нашем театре, в конце концов, приближался его юбилей. Конечно, на постановку требовались финансовые средства, и я все время публично требовал деньги от министра.

– И министра это раздражало?

– Конечно. Но наказать она меня не могла: финансовая дисциплина в театре была копеечка в копеечку. Просто дождалась момента перезаключения контракта и уволила. А в суд я не подал, потому что мне сказали жестоку правду: будешь судиться не менее 5 лет и все это время платить адвокатам. Ты этого хочешь? Я подумал: за спиной 17 лет руководства оперой, может, остановиться и взяться за что-то другое? Хотя оперный театр при мне, скажу без ложной скромности, расцвел. Мы были три раза в Гонконге, ездили в Макао, Мексику. Это были настоящие творческие гастроли, а не коммерческие «давайте быстрее заработаем». Мы выдержали большую конкуренцию. И что показывали? «Леди Макбет Мценского уезда» Шостаковича, сложнейшее произведение! Так что я свои директорские амбиции удовлетворил – вывел оперу на уровень международного признания. Молодые латвийские певцы стали ездить по миру и петь в ведущих театрах.

– А вы еще занимаетесь ресторанным бизнесом?

– У меня была сеть кафе, этим бизнесом я начал заниматься еще в начале 1990-х. Но когда пошел в оперу, мне пришлось бизнес продать, невозможно было соединять проекты. Тем более опера была после 5-летнего простоя из-за ремонта, труппа очень устала, в общем, театром надо было заниматься. А сейчас у меня осталось одно кафе, которому больше 25 лет. «Осирис» – это кафе и книжный магазин. Атмосфера, публика... Туда

с самого начала стала приходить творческая интеллигенция и студенты. За эти годы они выросли, многие стали знаменитыми, но все равно навещают в кафе. Это уже часть моей личной истории.

– Вы несколько раз были ведущим в очень популярном проекте российского канала «Культура» – «Большая опера». Остаетесь на новый сезон?

– Вообще я недавно стал депутатом Рижской думы, плюс преподавательская работа, постановка спектаклей и художественное руководство фестивалем «Балтийский музыкальный сезон». Но и в «Большой опере» буду работать. С 24 сентября начинаются съемки сезона-2017.

– В роли ведущего вы великопны. Чувствовалось настоящее, а не показное участие в конкурсе.

– Да? Это моя жизнь, мне всегда приносила радость работа с молодыми талантливыми людьми.

– А что было для вас самым тяжелым на этих телевизионных съемках?

– Чисто говорить по-русски. Для прибалта я говорю хорошо. Но для ведущего – плохо, мне трудно импровизировать на русском без акцента. Но поскольку я актер, то при хорошей тренировке все преодолел. А в остальном я чувствую себя как рыба в воде.

– Знаете, а нам, зрителям, всегда очень нравился прибалтийский акцент наших соседей. Так что – удача!

Елена МОЛОЧКО.

ДЛЯ ВЯСЭЛАЙ
КАМПАНИІНад ракою
у спакою

Словы і музыка народных

Над ракою ў спакою
Расцвітала каліна,
А ў сяле за ракою
Вырастала дзяўчына.

2 разы

На каліну-маліну
Прылятала зязюля,
Да дзяўчыны Галіны
Прылядаўся Януля.

2 разы

За ракой, дзе Галіна,
Сенажаці касілі,
А ў сяле, дзе Януля,
У паход затрубілі.

2 разы

Перастала каліна
У цвяточкі ўбірацца,
Перастала Галіна
3 сваім мілым відацца.

2 разы

Бедавала зязюля,
Што цвяточкаў не стала,
Бедавала матуля,
Што дзяўчына прапала.

2 разы

Падняла восень хвалі
У рацэ пад калінай,
Пайшлі ў бой партызаны,
Там была і Галіна.

2 разы

ЧУЛІ?

Мільянер
Уладзімір
Кіслы
зробіў
падарунак
Свята-
Траецкай
царкве

Атрымаць задавальненне ад майстэрства наэзнікаў і прыгажосці коней, здэйсніць падарожжа на брычках, стаць сведкам вясяльнага абрада ў шляхецкіх строях, паўдзельнічаць у майстар-класах рамеснікаў і нават паспець пабываць на раённых «Дажынках» можна было ў межах «Ганненскага кірмашу», які ладзіўся ў Зэльве 25–26 жніўня. Яго традыцыі сягаюць у XVIII стагоддзе, калі на ім збіраліся да п'яті тысяч гандляроў з усёй Еўропы.

Кірмаш паचाўся на маляўнічым беразе вадасховішча «Зялёная» спаборніцтвам рыбалоўаў і конкурсам страў з рыбы, пасля чаго адбываліся водныя забавы, а таксама дыскаца да глыбокай ночы. У першы ж дзень у межах кірмашу ў аграгарадку Елка прайшла традыцыйная навукова-практычная канферэнцыя «Сынэкавіцкая царква – сакральнасць і таямніцы», на якой было прэзентавана новае даследаванне па гісторыі храма прададзяка Паўла Бубнова.

У другі дзень адбылося тэатралізаванае адкрыццё кірмашу, пасля якога ў цэнтры Зэльвы разгарнулася свята «Дажынкi» і канцэрт з удзелам не толькі беларускіх ансамбляў, але і творчага калектыву з Латвіі. Ладзіліся шматлікія конкурсы, у тым ліку на лепшы сельскагаспадарчы падворак і лепшы каравай.

Ганненскі кірмаш нельга ўявіць без коней, майстэрства кіравання якімі прадэманстраваў конна-спартыўны клуб «Троя». Таксама была прадстаўлена выстава фігурак коней з разнастайных матэрыялаў.

Падчас кірмашу ў прыхадскім доме Свята-Траецкай царквы была прэзентавана складзеная Яўстахам Сапегам кніга «Гісторыя Сапегіў. Жыцццяпісы. Маенті. Фундацыі». Выданне фінансавала сусветна вядомая кампанія Wargaming, заснавальнік якой Уладзімір Кіслы з'яўляецца выпускніком Дзяржынскай сярадняй школы Зэльвенскага раёна.

Васіль ГЕРАСІМЧЫК.

ЧАСТНАЯ ЖИЗНЬ

Виктория Азаренко возвращается на корт?

Известная теннисистка Виктория Азаренко проявила интерес к турниру, который состоится в Квебеке с 9 по 17 сентября.

Эту новость сейчас активно обсуждают в социальных сетях.

Участие Азаренко в Квебеке еще под вопросом, директор турнира Coupe Banque Nationale подтвердил, что «есть интерес со стороны команды теннисистки».

«Все произошло неожиданно, – рассказал Жак Эррисе. – На прошлой неделе вдруг позвонил телефон. Это был агент Виктории Азаренко: «Виктория интересуется возможностью сыграть в Квебеке, мы хотели бы знать, есть ли у вас еще приглашения для игроков топ-20».

Между тем в команде Азаренко сообщили, что им нужно несколько дней, чтобы подумать.

Напомним, что Виктория Азаренко была вынуждена отказаться по семейным обстоятельствам от участия в US Open, который стартовал вчера.

«Мы не хотели бы делать громких заявлений, чтобы потом сказать, что ничего не вышло, – объясняет ситуацию Эррисе. – Но хоро-

шая новость в том, что есть такой интерес».

Как уже сообщала «Народная Воля», в последнее время знаменитую теннисистку волновали не столько карьерные, сколько семейные вопросы. Причем Виктория открыто рассказала о том, что ее волнует.

«Декабрьский день прошлого года, когда мой сын Лео появился на свет, стал самым счастливым днем в моей жизни, – написала Азаренко на своей странице в «Инстаграмме» о том, что происходит в ее жизни. – Сейчас я совершенно по-другому ценю то, как новоиспеченные мамы и папы справляются со всеми своими многочисленными обязанностями. Однако, как и большинство работающих мам, несмотря на безусловную любовь к моему сыну, я столкнулась со сложной ситуацией, которая может не позволить мне вернуться к работе прямо сейчас».

В марте в Беларуси я начала работать с целью вернуться в теннис и соревноваться на высочай-

шем уровне уже к 31 июля. Я смогла вернуться раньше, сыграв на Мальорке в середине июня, а затем и на Уимблдоне.

Вскоре после Уимблдона мы с отцом Лео расстались и сейчас решаем юридические вопросы. В ситуации, сложившейся на данный момент, я могу сыграть на US Open в этом году только в том случае, если оставлю Лео в Калифорнии, что я делать не хочу.

Одновременно заботиться о ребенке и строить карьеру непросто для каждого родителя, но это вызов мне, и я готова его принять. Я хочу выразить свою поддержку всем мужчинам и женщинам, которые убеждены, что совершенно нормально быть родителем и при этом работать. Никто и никогда не должен выбирать между ребенком и карьерой: мы достаточно сильные, чтобы заниматься и тем, и другим.

Я безмерно благодарна за поддержку, которую получаю от мужчин и женщин по всему миру, кото-

рые понимают всю значимость поддержки работающих мам и наше право быть рядом с нашими детьми! Я очень надеюсь, что совсем скоро мы найдем решение в нашей непростой ситуации, и я смогу снова вернуться к соревнованиям. Ни один родитель не должен выбирать между ребенком и карьерой.

Я верю, что в ближайшее время отец Лео и я сможем переступить через все разногласия и предпринять шаги в правильном направлении, чтобы совместными усилиями прийти к соглашению, когда мы вместе сможем путешествовать, а я – соревноваться и, что еще более важно, сможем сделать так, чтобы Лео постоянно находился с обоими родителями».

Поклонники выражают поддержку прославленной белорусской теннисистке в социальных сетях – под ее записью в «Инстаграмме» несколько сотен комментариев, а пост прочитало более двадцати тысяч человек.

Вера ВИР.

ВЕДАЙ НАШЫХ!

Беларусы заваявалі шэсць медалёў на чэмпіянаце свету па веславанні

Спаборніцтвы праходзілі ў Чэхіі.

Чэмпіёнка з Мазыра

Воляга Худзенка ўзяла золата ў спаборніцтвах байдарачніц-адзіночак. За зборную Беларусі яна выступае з 2011 года. Спартсменка родам з Хойнікаў. Займацца веславаннем пачала ва ўзросце чатырнаццаці гадоў у спецыялізаванай дзіцяча-юнацкай школе алімпійскага рэзерву ў Мазыры. Жыве і трэніруецца ў Мазыры. Вучыцца ў Дзяржаўным універсітэце імя Шамякіна.

Наймацнейшы ў свеце

Сярод мужчын Арыём Козыр аказаўся мацнейшым. Ён, дарэчы, шматразовы пераможца і прызёр рэгата нацыянальнага значэння. Спартсмен нарадзіўся ў Мінску ў 1990 годзе. На мінулым чэмпіянаце ўзяў золата на дыстанцыі – 200 метраў.

У 2015 годзе быў утанараваны правам абараняць гонар краіны на чэмпіянаце свету ў Мілане: там Арыём Козыр заваяваў залаты медаль. Беларус меў усе шанцы на перамогу ў Алімпійскіх гульнях у Рыа-дэ-Жанейра. Але мужчынская вяслярная каманда Беларусі была адхілена ад спаборніцтваў у сувязі з допінгавай справай. Наймацнейшаму ў свеце спрынтару-канаісту не прад'явілі прэтэнзій у сувязі з допінгам, але да Алімпіяды не дапусцілі.

І спартсмен, і міліцыянт

Бронзавы медаль у байдарачніка Рамана Петрушэнкі. Ён алімпійскі чэмпіён і 7-разовы чэмпіён свету, заслужаны майстар спорту. Узнагароджаны ордэнам Беларускай праваслаўнай царквы Свяціцеля Кірылы Тураўскага II ступені. Прызнаны лепшым спартсменам 2009 года. З'яўляецца супрацоўнікам ДАІ УУС Гомельскага аблвыканкома. Спецыяльнае званне маёра міліцыі было прысвоена па-за чаргой пасля Алімпіяды ў Пекіне ў 2008 годзе. Таксама Раман Петрушэнка выкладае тэорыю і метадыку

фізічнага выхавання ў Мазырскім дзяржаўным педагагічным універсітэце.

У спорт з ранняга дзяцінства

Віталь Бялко – таксама бронзавы прызёр. Вясляр-байдарачнік выступае за нацыянальную зборную Беларусі з 2015 года. Актыўна займацца веславаннем пачаў з ранняга дзяцінства. Упершыню заявіў пра сябе ў 2013 годзе – будучы студэнтам, прадстаўляў краіну на летняй Універсіядзе ў Казані, дзе заваяваў залаты медаль у двойках на пяцістах метрах.

Разам з напарнікам Раманам Петрушэнкам у 2016 годзе выйгралі бронзу на еўрапейскім першынстве ў Маскве ў праграме байдарак-двойка на дыстанцыі 500 метраў. Таксама іх экіпаж атрымаў перамогу на этапе Кубка свету ў нямецкім Дуйсбургу. За выдатныя спартыўныя дасягненні ўдасцелены ганаровага звання «Майстар спорту Рэспублікі Беларусь міжнароднага класа».

3 марай аб прафесійным спорце

На каноэ-адзіночцы Максім Пятроў заняў трэціе месца. З кар'ерай спартсмена ён вызначыўся яшчэ ў школе. З'яўляецца бронзавым прызёрам чэмпіянату свету ў Еўропы, шматразовы пераможца і прызёр рэгата рэспубліканскага значэння.

Спартсмен вырас у Бабруйску ў шматдзетнай

сям'і. У інтэрв'ю Максім прызнаваўся, што адным з яго хобі з'яўляецца кулінарыя.

Алена і Каміла

Пашанцавала ў Чэхіі і Алене Наздровай (на здымку ўнізе) і Каміле Бобер – беларускім вясляркам-канаісткам. Каміла – ураджэнка Мазырскага раёна, а Алена з Чарыкаўскага.

На мінулым чэмпіянаце ў Чэхіі сталі бронзавымі прызёрамі сярод жаночых каноэ-двойка на дыстанцыі 500 метраў.

«Свой» чэмпіён

На дыстанцыі 5000 метраў Алег Юрэня фінішаваў трэцім. Ён нарадзіўся ў Гродзенскай вобласці, а пазней пераехаў у Брэсцкую. Займацца спортам пачаў у 11 гадоў у Мастоўскай ДЮСШ. Брэндан Мастоўшчыны называюць веславанне на байдарках і каноэ, а Алега Юрэню ў гэтых краях лічаць «сваім» чэмпіёнам.

За зборную Беларусі спартсмен выступае з 2008 года. Удзельнік летніх Алімпійскіх гульняў у Лондане, двухразовы чэмпіён Еўропы, прызёр чэмпіянатаў свету. На спаборніцтвах выступае за Брэсцкую і Гродзенскую вобласці.

Падрыхтаваў Раман ВАСЮКОВІЧ.

Усаджьба

ОГОРЧАЕМСЯ НЕУДАЧЕЙ

Нет, это не фитофтора

У томатов немало грибных болезней, но меня интересует серая гниль плодов и корневая гниль. Хотела бы знать, как с ними бороться.

Нина АХМЕТОВА.

Минск.

Серая гниль поражает плоды обычно к концу вегетации, когда уже холодно и много дождей. Признаки болезни: на любых плодах – зеленых, бурых или красных – появляются мелкие, округлые пятна. Затем они увеличиваются и выделяют бурые точки, пятна выглядят водянистыми. Многие огородники путают эту болезнь с фитофторой. Возбудитель серой гнили может развиваться и на других наземных органах (стебли, листья, цветки), они также покрываются

серой плесенью. Меры борьбы: удаление пораженных плодов и других частей растений, повышение температуры, обязательная дезинфекция почвы, опрыскивание больных растений фунгицидами – фундазолом.

Корневая гниль поражает растения в основном в теплицах. Признаки болезни: растения увядают, корневая шейка их загнивает. Этой же болезнью болеют и огурцы. Вот почему после огурцов опасно сажать томаты и наоборот. Меры борьбы: если все-таки после огурцов посадили томаты, то следует сделать тщательную дезинфекцию почвы раствором медного купороса и по возможности снять больную верхний слой земли и добавить свежий. Больные растения с корнями обязательно сжечь.

СПЕЦИАЛИСТЫ СОВЕТУЮТ

Непрошенные гости

На моем участке в последние годы стали появляться муравьи: где их только нет! Как от них избавиться?

Илья СТОЛЯРЧИК.

г.Малорита.

Часто достаточно освободить дерево от листовой гни, чтобы освободить его от муравьев, которых она привлекает своим сладким соком. Если это не помогает, можно обвязывать ствол ватой или шерстью, намоченным в карболовом растворе; обматывать его кольцом в ладонь шириной из саж с льняным маслом; наконец подвешивать к веткам бутылки с сахарной водой, горлыш-

ки которых смазаны сиропом.

Особенно опасны муравьи, когда они располагаются у молодых корешков дерева. Для их уничтожения тогда можно пользоваться как обыкновенной, так и хлорной известью. Ту и другую (негашеную) известь насыпают на муравьиные кучи и поливают водой. 20%-ный раствор карбонки, налитый на кучу, заставляет муравьев бежать. Есть и ряд других более или менее простых и безвредных для растений средств, как-то: кольца из смолы и глины, опрыскивания водой (1 л) с льняным маслом (30 г) и содой (5 г), обсаживание дерева луком.

ЛЮБОПЫТНЫЕ ФАКТЫ

Почему почва зеленая

Нередко на поверхностях почвы, особенно в затененных местах, под деревьями и кустами, нетрудно заметить зеленые или даже иссиня-зеленые, словно бархатные, поверхности или подушечки. На ощупь снизу они бывают нередко жесткими, как корочки, иногда тонкими и нежными, как пленки, а то лежат, как войлочный налет на влажной поверхности. Это явление называют «цветением почвы». Вызывают его водоросли. Хорошо заметно оно бывает весной, когда много влаги, почва еще не укрыта растениями, но уже тепло и солнечно. Тогда на одном квадратном метре могут развиваться сотни миллионов клеток зеленых водорослей, а их биомасса на этой площади достигает 100 и более граммов. Летом они активно растут по краям гряд, в междурядьях, под деревьями и кустами. Заселяют они и стволы деревьев, щели и углубления коры на них, живут на опавших листьях и под ними. Численность их варьирует от 5 тысяч до 1,5 миллиона в каждом грамме почвы. В дерново-подзолистой, например, их биомасса в слое 10 сантиметров обычно составляет от 40 до 300 килограммов на гектар.

Наряду с другими растениями водоросли образуют немало органического вещества, тем самым способствуя накоплению в почве перегноя, повышению ее плодородия.

Ведут фотосинтез и выделяют кислород в окружающую среду и цианобактерии. Некоторые из них образуют на поверхности почвы довольно большие, в несколько сантиметров, темно-оливково-зеленые слизисто-хрящеватые колонии, состоящие из многочисленных нитей, расположенных внутри слизи. Иногда такие колонии почти сплошь покрывают землю. Другие образуют на ней расплывающиеся пленки фиолетового оттенка. Чаще всего их можно встретить на загрязненных участках. Они имеют чисто зеленый цвет, не образуют каких-либо корочек или пленок, но заселяют верхний слой почвы весьма густо, иногда придавая ей зеленоватый оттенок.

ПОЛЕЗНЫЕ СОВЕТЫ

Не забывайте про теплицы и парники

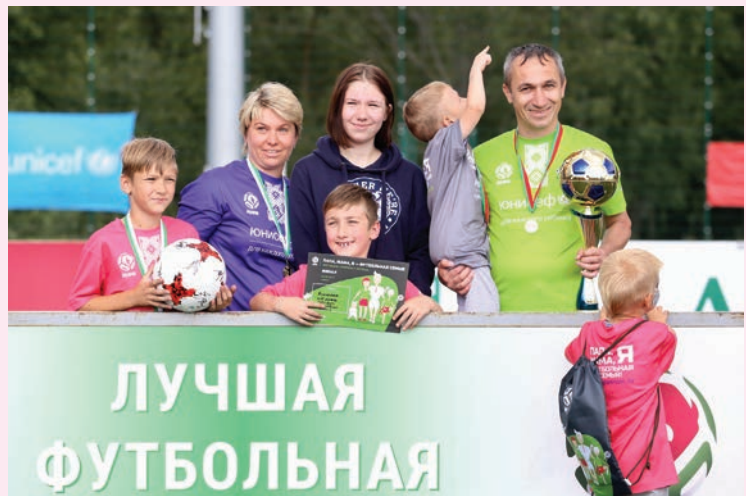
В августе в теплицах заканчивается плодоношение огурцов, томатов. Отплодоносившие растения срежьте, подсушите и сожгите. Теплички продезинфицируйте, снимите верхний слой почвы (2–3 см) и вынесите наружу. Подлежащие ремонту детали отремонтируйте, а временные каркасы разберите и уложите на хранение. В отапливаемые теплички в конце месяца можно высадить кочаный салат, рассадку огурцов или томатов.

В парниках тоже заканчивается плодоношение томатов и огурцов. Парники и пленочные укрытия очистите от мусора, снимите перепревшее биотопливо, рамы и подготовьте их к следующему году. Несколько рам можно занять под посев скороспелых культур или под дозаривание плодов томатов.

За 1,5 месяца до закладки урожая овощей и картофеля в погреб очистите его от мусора, смените песок для корнеплодов, продезинфицируйте стены, стекла и ящики хлорной известью (400 г на 10 л воды). Затем все проветрите и хорошо просушите.

ЧУЛІ?

Сям'я Кіслейка – лепшая футбольная сям'я Беларусі

ЛУЧШАЯ ФУТБОЛЬНАЯ

Днямі ў Мінску прайшоў фінал рэспубліканскага фестывалю «Тата, мама, я – футбольная сям'я!». У спаборніцтвах бралі ўдзел 100 сям'яў з усёй краіны. Арганізатарам фестывалю выступіла Асацыяцыя «Беларуская федэрацыя футбола».

Паводле вынікаў спаборніцтваў першае месца заняла сям'я Кіслейка з Мінска, якую на фестывалі прадстаўлялі 6 чалавек. Усе яны прызнаюцца, што спорт і здаровы лад жыцця – гэта тое, што аб'ядноўвае ўсіх членаў сям'і, робіць іх дружнымі, актыўнымі, а самае галоўнае – здаровымі.

Фестываль праводзіцца другі год запар. І калі ў мінулым годзе ў ім бралі ўдзел 56 сям'яў, то ў гэтым колькасць вырасла да 600.

Узаемадапамога

Дапамагу шматдзетным, маламаённым абуткам, адзеннем і іншым чынам. Тэл. 8-029-191-11-87 (Velcom).

Адрас рэдакцыі: 220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а. Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71. Рэкламны аддзел (017) 328-66-09. nvonlineinfo@gmail.com http://www.nv-online.info

Падпісныя індэксы: 63222 – для індывідуальных падпісчыкаў, 632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчэнне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларусь Дом друку».

Паколькі ў рэдакцыі няма магчымасці рэагавання і вяртання наявыкарыстаных матэрыялаў, яны застаюцца ўласнасцю ў перапіску за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчэнне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г.

выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчэнне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларусь Дом друку».